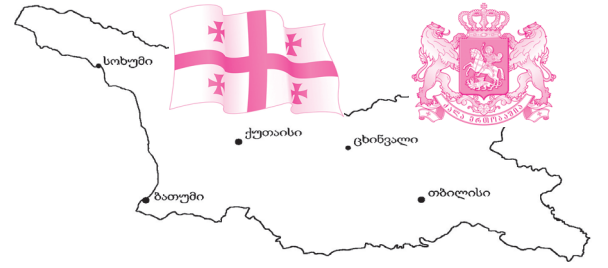

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგბინც ბეჭდ-
უჭი სიფყაა, ცყუილებით და ჩბბბბით ბუტ-
თის გაცნა ყველა უჯბბბბბბბა უსაბბბბბბბა.

შაბათი, 10 თებერვალი. 2018 წ. №30 (8431), გამოცემის მე-100 წელი | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 50 თეთრი.

**3 ბაბრაზეული რეპორტი
ალმა მატარის
ალორბინებას აპირებს!**

ბიკა შარვაშიძე: თსუ-ს კონკურენტი არ ჰყავს, წერტილი!

**4 აზბან მუსთარლი:
ამ დანაშაულის
სათავეში ღბას
პრემიერ-
მინისტრი!**

**ახალგორის „საბაჟო“
ფული
ბიუჯეტში
თუ, ფული
ჯიბეში? 9**

ანონსი

**300-ზე მეტი ფილმი
სარუქრალ - სოფლის
განვითარებისთვის!**

12 იანვარს საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში გაიმართება საგანგებო შეხვედრა, რომელზეც თურქეთის რესპუბლიკის ელჩი საქართველოში ქალბატონი **ფათმა ჯარინი იაზბანი** და თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტოს TIKA-ს კავკასიისა და შუა აზიის რეგიონის კოორდინატორი, ბატონი **ალი მოზიუნ მოთურმი** საქართველოს საჩუქრად გადასცემენ სოფლის თანამედროვე მდგრადი განვითარების ამსახველ სასწავლო-საკონსულტაციო ფილმების ნაკრებს –

სულ 300-ზე მეტ ფილმს!

ამ ღონისძიებების, კონკრეტულად, ქართულად ნათარგმნი ამ ერთობ საჭირო სასწავლო-საკონსულტაციო ფილმების შესახებ ჩვენი გაზეთის უახლოეს ნომერში შემოგთავაზებთ!

აღამიანთა უთანემთქმელები

კაცობრიობა განვითარების სრულიად ახალ – გიგაპოლისების ცივილიზაციის სგადიაში შედის. ამასთან, დღეს ექსპერტები გადაჭრით ვერ ამბობენ, კარგია ეს თუ ცუდი, თუმცა კი პროცესი მთელ პლანეტაზეა მოდებული. **5**

**საქართველოს დელეგაციის გამოსვლა
ოლიმპიადის გახსნაზე**

გუშინ კორეის ქალაქ პიონჩანში ზამთრის XXIII ოლიმპიური თამაშების გახსნის საზეიმო ცერემონია გაიმართა, რომელშიც მონაწილეობა საქართველოს ოლიმპიურმა დელეგაციამაც მიიღო. ჩვენი დელეგაციის მეთავე კი მოციგურავე მორის ყვითელაშვილი იყო. **11**

**მთავრობის საგანგებო თათბირი,
იგბგბგა ზომების გამკაცრება**

საქართველოს მთავრობა ვიზალიბერალიზაციასთან დაკავშირებულ გამოწვევებთან გამკლავების მიზნით, ზომების გამკაცრებას გეგმავს, – ამ თემაზე საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვიციანი გამართა, რომელშიც ვიცე-პრემიერები, საგარეო საქმეთა მინისტრი მიხეილ ჯანელიძე და შინაგან საქმეთა მინისტრი გიორგი გახარია, იუსტიციის მინისტრი თეა წულუკიანი, მთავარი პროკურორი ირაკლი შოთაძე და სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი ვახტანგ გომელაური მონაწილეობდნენ.

თათბირზე განიხილეს ის ნაბიჯები, რომელთა გადადგმა უმოკლეს ვადებში იგეგმება, რათა ევროკავშირის ქვეყნებში თავსეაფრის მაძიებელთა რაოდენობა კიდევ უფრო არ გაიზარდოს და ეს ვიზალიბერალიზაციის შეფერხების მიზეზი არ გახდეს.

საქართველოს მთავრობა დიდი ყურადღებით ეკიდება პარტნიორი ქვეყნების წახილს და მნიშვნელოვანი ნაბიჯების გადადგმას გეგმავს, როგორც კანონმდებლობის გამკაცრების, ასევე პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობის გააქტიურებისა და დაკავშირების საინფორმაციო კამპანიის წარმოების მიმართულებით.

საუბარია საკანონმდებლო ცვლილებების ინიცირებაზე, რომელთა შედეგად, შემოღებული იქნება მთელი რიგი პრევენციული ზომებისა, მათ შორის ისეთის, როგორცაა რეადმისიის ხარჯის თავად რეადმისირებულ პირებზე დაკისრება; გვარის შეცვლასთან დაკავშირებული პროცედურების გამკაცრება და ა.შ. აღნიშნული ცვლილებები მთავრობის უახლოეს სხდომაზე იქნება წარდგენილი.

პრემიერ-მინისტრის დავალებით, შინაგან საქმეთა სამინისტრო კიდევ უფრო გააძლიერებს ორმხრივი თანამშრომლობის ფორმატებს პარტნიორ ქვეყნებთან, განსაკუთრებით ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ერთობლივი ბრძოლის კონტექსტში. გარდა ამისა, შედეგად შინაგან საქმეთა მინისტრის ვიზიტები ევროკავშირის რამდენიმე ქვეყანაში, რათა კიდევ უფრო გააქტიურდეს პოლიციის ატაშეების ინსტიტუტი.

ასევე, მთელი ქვეყნის მასშტაბით ჩატარდება აქტიური საინფორმაციო კამპანია, რომელიც მოსახლეობას მიაწვდის დეტალურ ინფორმაციას, რა რისკებთან არის დაკავშირებული მათ მიერ შენგენის ზონაში უფიზო მიმოსვლის წესების დარღვევა და რა შედეგებს მოუტანს ეს მათ, სხვადასხვა, მათ შორის ფინანსური თვალსაზრისით.

საქართველოს პრეზიდენტი საბერძნეთის პრეზიდენტს ალექსის სიპრასს უხვდა

საბერძნეთში სახელმწიფო ვიზიტის ფარგლებში საქართველოს პრეზიდენტი მონაქონა საბერძნეთის პრეზიდენტთან გამართა. შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ საქართველოსა და საბერძნეთის თანამშრომლობა საუკუნეების განმავლობაში ემსახურებოდა ევროპის განვითარებას და სწორედ ამ ტრადიციებზე დაყრდნობით უნდა განვითარდეს ორ ქვეყანას შორის თანამედროვე ურთიერთობები. მხარეებმა განიხილეს კონკრეტული ნაბიჯები ვაჭრობის, ტურიზმის, ბიზნესთანამშრომლობის გასაღრმავებლად. აღესრულა ცივილიზაციის დადასტურება საბერძნეთის სრული და ურყევი მხარდაჭერა საქართველოს მისწრაფებების მიმართ ევროკავშირისა და ნატოში.

შეხვედრაზე მხარეებმა ვრცლად ისაუბრეს უსაფრთხოების საკითხებზე, საქართველოს პრეზიდენტმა საბერძნეთის პრეზიდენტს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული ვითარება გააცნო. ხაზი გაესვა, რომ ოკუპაციამ საქართველოში მცხოვრები ბერძენებიც დაზარალა. აღინიშნა ისიც, რომ საფრთხე ექ-

მნება იმ კულტურულ მემკვიდრეობას, რომელიც ჯერ კიდევ ანტიკური ხანიდან საქართველოს ტერიტორიაზეა. მხარეების თქმით, საქართველო საერთო ძალისხმევა ევროპაში კონფლიქტების მოსაგვარებლად და სტაბილურობის შესაქმნელად შავი ზღვის რეგიონის ჩათვლით.

მხარეებმა ასევე იმსჯელეს ორ ქვეყანას შორის ტურიზმის, ინვესტიციების მოზიდვისა და გამოცდილების გაზიარების პერსპექტივებზე. ხაზი გაესვა ეკონომიკური კავშირების გაძლიერებისა და ორ ქვეყანას შორის სავაჭრო ბრუნვის ზრდის პოზიტიურ დინამიკას.

აჭარის მთავრობა ოპოზიციას უპასუხებს

აჭარის მთავრობა ოპოზიციის შეთავაზებას ეხმაურება. მთავრობის მიერ გაკეთებულ განცხადებას გათავაზობთ უცვლელად:

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა

„მინდა, გამოვეხმაურო ნაციონალური მოძრაობის განცხადებას ხელოვნების უნივერსიტეტის შენობასთან დაკავშირებით. პირველ რიგში მინდა, ვთქვა, რომ აღნიშნულ შენობაში მთავრობის აპარატის განთავსება ამ ეტაპზე არ განიხილება და ეს საკითხი დღის წესრიგში არ დგას. რაც შეეხება თავად შენობას, საზოგადოებამ ძალიან კარ-

ილჰამ ალიევი: ერევანი ჩვენი ისტორიული ტერიტორიაა და ახერხდით უნდა დავბრუნდეთ ამ მიწაზე

აზერბაიჯანის პოლიტიკურ და სტრატეგიულ მიზანს ერევანში დაბრუნება წარმოადგენს, რომელიც აზერბაიჯანის ისტორიული ტერიტორიაა. „რია ნოვოსტის“ ინფორმაციით, ამის შესახებ პრეზიდენტმა ილჰამ ალიევმა მმართველი პარტიის „ახალი აზერბაიჯანის“ სხდომაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა.

აზერბაიჯანის ლიდერის თქმით, ერევანის სახანო, ზანგეზური და გიოჩე აზერბაიჯანელი ხალხის ისტორიული მიწაა. მან ასევე აღნიშნა, რომ მოცემული ფაქტი უნდა იცოდეს, როგორც ახალმა თაობამ, ისე საერთაშორისო თანამეგობრობამ.

„ერევანი ჩვენი ისტორიული ტერიტორიაა და ჩვენ, აზერბაიჯანელები უნდა დავბრუნდეთ ამ ისტორიულ მიწაზე. ეს ჩვენი პოლიტიკური და სტრატეგიული მიზანია, რომელსაც ეტაპობრივად უნდა მივუახლოვდეთ“, – განაცხადა აზერბაიჯანის ლიდერმა. ალიევის თქმით, საერთაშორისო თანამეგობრობა მთიანი ყარაბაღის საკითხში მხარს აზერბაიჯანს უჭერს. მისივე თქმით, ყარაბაღის კონფლიქტი გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციის საფუძველზე უნდა დარეგულირდეს. სომხეთის ხელისუფლებამ აზერბაიჯანის პრეზიდენტის განცხადებას მიუღებელი უწოდა.

გად იცის, რომ აღნიშნული შენობა მათი ხელისუფლების დროს იმგვარად იყო დაპროექტებული და გაკეთებული შიდა გეგმარება, რომ იქ უნდა გადასულიყო მთავრობის აპარატი. თუმცა მინდა, დავამშვიდო ჩვენი ოპონენტები და ვუთხრა, რომ აღნიშნული შენობის სამომავლო ბედის შესახებ მთავრობის გადაწყვეტილება არ იქნება ნაჩქარევი და ერთ დღეში მიღებული, როგორც ეს თავად გააკეთეს 2012 წელს. გაიმართება მსჯელობა და კონსულტაციები, თუ რა განთავსდება აღნიშნულ შენობაში და მხოლოდ ამის შემდეგ იქნება მიღებული გადაწყვეტილება“ – განაცხადა ბესიკ ლილუაშვილმა.

აპერიკის სახელმწიფო დანესაბუღებებში მუშაობა ისაპ უხეპდა, კონბრასმა ბიუჯეტი ვერ დაამტკიცა

აშშ-ში სახელმწიფო დანესაბუღებებმა მუშაობა ისევ შეაჩერეს. კონგრესმა ბიუჯეტის დამტკიცება ვერ შეძლო. „დემოკრატიკმა“ და „რესპუბლიკელებმა“ ქვეყნის მთავარ ფინანსურ დოკუმენტზე რამდენიმეკვირიანი მოლაპარაკებების შემდეგ შეთანხმებას მიაღწიეს და კანონპროექტის დამტკიცებას აპირებდნენ, თუმცა, ამას ერთმა სენატორმა შეუშალა ხელი.

კონსერვატორმა რენდ პოლმა, რომელიც ფედერალური მთავრობის ხარჯების გაზრდას კატეგორიულად ეწინააღმდეგება, სხდომა ისე გააჭიანურა, რომ რეგლამენტით გათვალისწინებულ დროში ბიუჯეტის კენჭისყრაზე დაყენება ვეღარ მოესწრო, რასაც ავტომატურად ე.წ. შათდაუნი მოჰყვა.

აშშ-ის საელჩო საქართველოს მოქალაქეებს მიმართავს!

აშშ-ის საელჩო ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის მიერ მუშაობის შეჩერების გამო საქართველოს მოქალაქეებს მიმართავს და მათ, ვისაც სავიზო გასაუბრება აქვთ დანიშნული, სთხოვს, საელჩოში გამოცხადდნენ.

„აშშ-ის საელჩოს საკონსულტაციო მომსახურება გაგრძელდება კონგრესის მიერ საბიუჯეტო სახსრების ასიგნირებამდე. თუ დანიშნული გაქვთ სავიზო გასაუბრება ან ამერიკის მოქალაქეთა მომსახურების თაობაზე შეხვედრა, გათხოვთ, გამოცხადდეთ საელჩოში შეთანხმებულ დროს. აშშ-ის მთავრობის მუშაობის აღდგენამდე ეს გვერდი რეგულარულად არ განახლდება, გარდა საგანგებო და უსაფრთხოების შესახებ ინფორმაციისა.“

აშშ-ის მთავრობის მუშაობის აღდგენამდე ეს გვერდი რეგულარულად არ განახლდება, გარდა საგანგებო და უსაფრთხოების შესახებ ინფორმაციისა.“

ვინ არის სასაზღვრო პოლიციის უფროსი თებურ კეკელიძე?

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სასაზღვრო პოლიციის უფროსად თემურ კეკელიძე დანიშნა. სასაზღვრო პოლიციის თანამშრომლებს ახალი ხელმძღვანელი შინაგან საქმეთა მინისტრმა გიორგი გახარია პირადად წარუდგინა.

თემურ კეკელიძე 2017 წლის ივნისიდან 2018 წლის იანვრამდე საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს უსაფრთხოების პოლიტიკისა და ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე 2016-2017 წლებში. 2012-2016 წლებში თემურ კეკელიძე იყო ნატოში საქართველოს წარმომადგენლის მოადგილე. 2007-

2012 წლებში იგი იკავებდა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს პოლიტიკური დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილის თანამდებობას, ხოლო 2006 წლის აპრილიდან 2007 წლის ოქტომბრამდე იგი

ამავე დეპარტამენტის პოლიტიკის დაგეგმვის სამმართველოს უფროსი იყო. 2006 წლის იანვრიდან 2006 წლის მარტამდე თემურ კეკელიძე იკავებდა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს უსაფრთხო-

ების პოლიტიკისა და ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის დეპარტამენტის ნატოს სამმართველოს უფროსის თანამდებობას. 2005-2006 წლებში იგი საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის თანამდებობაზე იყო, ხოლო 2004-2005 წლებში თავდაცვის განვითარების დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე. 2003 წლის აპრილიდან 2003 წლის აგვისტომდე თემურ კეკელიძე მუშაობდა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თავდაცვის პოლიტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის მრავალმხრივი ურთიერთობების სამმართველოს უფროსად, 2002 წლის ოქტომბრიდან 2003 წლის აპრილამდე ის ამავდებარტამენტის ნა-

ტოს განყოფილების უფროსი, ხოლო 2001-2002 წლებში ნატოს განყოფილების სპეციალისტი იყო.

2004 წლიდან თემურ კეკელიძე მეცნიერების სამეფო სამხედრო კოლეჯის, კრწანთის უნივერსიტეტის (დიდი ბრიტანეთი) გლობალური უსაფრთხოების მეცნიერებათა მაგისტრია. მან 2001 წელს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასპირანტურა, სპეციალისტი – საქართველოს ისტორია; 1997 წელს კი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტი დაამთავრა.

ჰყავს მეუღლე და ორი შვილი.

ბაბრუნული რეპორტი ალმა მატარის საქონლებს ასირებს!

გია პარპაუიძე: თსუ-ს კონკურენტი არ ჰყავს, წარტილი!

პირველი ქართული უნივერსიტეტი 100 წლის იუბილეს აღნიშნავს. საუკუნოვანი ისტორიის განმავლობაში უნივერსიტეტმა აღმართა თაობები და უდიდესი წვლილი შეიტანა ქართული განათლების სისტემის განვითარებაში. ეს იყო ადგილი, სადაც სამოგადოებო მათემატიკის ფილოსოფიის იგნობოლოგი. გრადუის არც ახლა დარღვეულა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი კვლავ მოვლენების ეპიცენტრშია. განათლების სის-

ტემის რეფორმირებაზე საუბარი სწორედ ამ ადგილიდან იწყება და დაარსებიდან საუკუნის შემდეგ, კვლავ ქვეყნის ყველაზე დიდ საგანმანათლებლო დაწესებულებად რჩება. ინარჩუნებს თუ არა პირველობას, რა პრობლემების წინაშე დგას - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი **გიორგი პარპაუიძე** პირველ არსს უნივერსიტეტის განვითარების ხედვასა და სამომავლო გეგმებზე საუბრობს.

– 100 წლის წინათ პირველი ქართული უნივერსიტეტის დაარსებამ არსებული რეალობა შეცვალა, ის განათლების მთავარ კერად იქცა. ახლა ამ უნივერსიტეტის რექტორი ხართ, რას ნიშნავს თქვენთვის ეს თარიღი?

– თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი იყო არა მარტო პირველი უნივერსიტეტი კავკასიაში, არამედ პირველი ეროვნული უნივერსიტეტი, რომელმაც სწავლება ქართულ ენაზე დაიწყო. ეს იყო პირველი შემთხვევა მთელ პოსტრუსულ იმპერიაში, როდესაც უმაღლესი განათლების მთელი ციკლი საღვთისმეტყველო მიმართულებით დაიწყო, თუმცა არ გვერდობდა განვითარებული ინსტიტუტები. პირველი საქმე, რასაც ჩვენი დამფუძნებელი მამები აკეთებდნენ, იყო ტერმინოლოგიის შექმნა. ამაზე ფიქრი 1907 წელს დაიწყო, როდესაც რეალურად დადგა საკითხი, რომ ქართული უნივერსიტეტის დაარსების შესახებ ოცნება რეალურად ქვეყნის იმერული მამების მიმართულებით იყო იქითა, რომ საქართველოში სახალხო განათლების სისტემა ჩამოყალიბებულიყო. თავდაპირველად, უნივერსიტეტის შექმნაზე ფიქრი არც დაიწყებოდა, რომ არა ივანე ჯავახიშვილის უნიკალური როლი. მას ბევრი მონინალიმდევე ჰყავდა, მათ შორის, ნიკო მარი, რომელსაც სწავლების დანერგვა რუსულ ენაზე სურდა, თუმცა ივანე ჯავახიშვილის ხაზმა გაიმარჯვა.

რე იქცა, რომ ვისაც რამდენი შეეძლო, იმდენი შეეძინა. თქვენ აღმოჩენთ კოტე აფხაზს, რომელმაც 300 მანეთი შესწირა უნივერსიტეტს, არქიმანდრიტ იოანეს, რომელმაც 25 მანეთი შეიტანა, ასევე, ნახავთ მუშას, რომელმაც 5 მანეთი გაიღო. ვისაც რამდენი შეეძლო, ის შეჰქონდა. აი, ეს გახდა თსუ-ის ფინანსური დამოუკიდებლობის გარანტი. პირველივე დღიდან უნივერსიტეტი დაარსდა, როგორც ავტონომიური სასწავლებელი. სწორედ წესდების შესამე პუნქტში წერია, რომ ქართული უნივერსიტეტი არის სრულიად დამოუკიდებელი. მე რომ თსუ-ის კურსდამთავრებული ვიყავი, მაშინ არ არსებობდა ადგილი, სადაც უნივერსიტეტისთვის რაღაცის გაკეთებას შეეძლებოდა, ახლა ეს საზოგადოება ამ ფუნქციასაც შეითავსებს. ვისაც სურვილი აქვს, დაეხმაროს უნივერსიტეტს, რასაკვირველია, უნივერსიტეტი მათი მადლობელი იქნება. მაგალითად, დღეს რამდენიმე წერილი მომივიდა, მათ შორის, გამორჩენილი მენიერის ოთარ ჯავახიშვილის, რომელიც უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილესთან დაკავშირებით, თავის ბიბლიოთეკას საჩუქრად თსუ-ს გადასცემს. ეს არის ძალიან პოზიტიური ფაქტი. ის 96 წლის არის და მთელი მისი ცხოვრება უნივერსიტეტთანაა დაკავშირებული.

– როგორ ფიქრობთ, უნივერსიტეტს დღესაც ისეთვე საზოგადოებრივი ფუნქცია აქვს, როგორც დასაწყისში იყო?

– ნამდვილად. ბოლო პერიოდში კარგი რაც მოხდა, ეს არის კონსტიტუციური ცვლილებები, სადაც ერთ-ერთ პუნქტშია ასახული, რომ უნივერსიტეტი არის ავტონომიური და დამოუკიდებელი ამ კონსტიტუციის შესამე მოსმენითაც მიიღებს. სიმბოლურია, რომ 100 წლის შემდეგ გავიმორეთ ის, რაც პირველ წესდებაში ვწერდით. ევროპაში მხოლოდ ორ ქვეყანას აქვს მსგავსი ჩანაწერი - აკადემიური თავისუფლება და უნივერსიტეტის ავტონომიის პრინციპი, რომელიც საკონსტიტუციო ნორმად ჩამოყალიბდება.

– რას მისცემს ეს ჩანაწერი უნივერსიტეტს?

– ეს ჩანაწერი უნივერსიტეტს მისცემს იმას, რომ ორგანულ კანონში გაინერება, რას ნიშნავს ავტონომია. ჩვენი სურვილია, რომ თსუ გახდეს საზოგადოებრივი უნივერსიტეტი და არა - სახელმწიფო. სხვათა შორის, როცა სახელმწიფო უნივერსიტეტი გახდა, მაშინ ჩვენმა დამფუძნებელმა მამებმა მთავრობას წინაპირობა წაუყენეს, არ ჩაეროულიყვნენ მათ შიდა საქმიანობაში და მხოლოდ ფინანსური ანგარიშვალდებულება ჰქონდათ, რა თქმა უნდა, ეს უკანასკნელი ახლაც დარჩება, თუმცა უნივერსიტეტი იქნება საზოგადოებრივი.

თუმცა, უნივერსიტეტში რჩება ბევ-

რი პრობლემა, მაგალითად, დაფინანსების წესი, მართვის სისტემა, რომელსაც სტუდენტების პროტესტი მოჰყვა. ბევრი პრობლემა არსებობს, შესაცვლელია უმაღლესი სკოლის დაფინანსება, ასევე, ბევრი რამ, რაც უკავშირდება უმაღლესი სასწავლებლების მართვას. პრობლემების მოგვარების ხედვა და მზაობა არსებობს. კარგად დავიწყებული წარსული აწმყოა. რასაც ვლაპარაკობთ დღეს, თანამედროვედ ვღერს, მაგრამ ეს ყველაფერი იყო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. პროფესორებს ირჩევდა ყველა, ეს იყო ღია პროცესი. ყველა პროფესორი და სტუდენტი ეხსრებოდა მომავალი ლექტორის ლექციას და მხოლოდ ამის შემდეგ იღებდა რექტორი გადაწყვეტილებას. ამას უნდა დავუბრუნდეთ, რაღაცან არის ავტონომიური უნივერსიტეტი, ეს არის ღია მმართველობის სისტემა და ეს არის ჩართულობა. საზოგადოება უნდა მონაწილეობას უნივერსიტეტის ცხოვრებაში, მათ შორის, მართვას. ეს არის პრინციპი, რომელიც დაკარგა 70-წლიანი ოკუპაციის პირობებში.

– ხშირად საუბრობენ, რომ თსუ ბაზარზე კონკურენტის ვეღარ უძლებს, როგორია თქვენი პოზიცია?

– ჩვენი პოზიცია ასეთია - რაც მეტი იქნება კონკურენტი, მით უკეთესი. ინფრასტრუქტურული დანერგვები, მართვის და დაფინანსებით დამთავრებული, უამრავი პრობლემა არსებობს სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებში, მათ შორის, რა თქმა უნდა, თსუ-შიც. თუმცა, ერთ რამეს ვიტყვი და არა იმიტომ, რომ რექტორი ვარ და მუნდირის ღირსებას ვიკავებ, თსუ-ს კონკურენტი არ ჰყავს, წარტილი! ყველაფერი დანარჩენი, ვითომ თსუ მხოლოდ სახელი დარჩა, რეალობას არ შესაბამისა. ძალიან კარგია, რომ აგრესია მოდის, ე.ი. თსუ არის ცოცხალი ორგანიზმი. რაც შეეხება სტუდენტურ მოძრაობებს, მაშინაც ვამბობდი და ახლაც ვამბობ, იქ, სადაც არ არის სტუდენტური მღეღავრება, იქ, სადაც სტუდენტობა არის ძალიან დავარცხნილი, დალაგებული, არ მგონია, რომ მაინცდამაინც კარგი იყოს და უხდებოდეს უნივერსიტეტს. რა თქმა უნდა, ასაკიდან, მაქსიმალურიდან გამომდინარე გინდა, უკეთესი გახდეს შენი გარემო. ყველაწიერი სტუდენტური მოძრაობა პოზიტივის მატარებელია, თუ ის გარკვეულ ზღვარს არ გადავა. ცხადია, გვინდა უკეთესი და ხარისხიანი განათლება, რაც ნიშნავს უკეთესი პროფესორის და სტუდენტის მისვლას უნივერსიტეტში. ამას დიდი შრომა დასჭირდება, ერთ და ორ დღეში არ გამოვა. ახლა უნივერსიტეტში უარეკედენტობა ბევრი კარგი რამ ხდება. არ ვიცი, რას მივანერო ეს, 100 წლის იუბილეს თუ იმას, რომ კარგად ვთანამშრომლობთ

ჩვენს პარტნიორებთან. გვაქვს სახალხო, მეორე კორპუსის სრული რეაბილიტაციის გეგმა ხორციელდება და მთავრობა მთლიანად დაფინანსებს ამ პროექტს. უკვე ვიცი, რომ სამუშაოები მაისიდან დაიწყება და ზაფხულში ინტენსიურად გაგრძელდება. ამასთან, თსუ-ს გადაეცემა თანამედროვე სტანდარტის საერთო საცხოვრებელი ლისის ტბაზე. ეს არ არის საკმარისი, თუმცა კარგია, რომ გაიშრონა ადგილი და შესაძლებლობა, ჩვენი სტუდენტებისთვის კარგი პირობები შევქვეყნებინა. განსხვავებით იმ საერთო საცხოვრებელსაგან, რომელიც გვექონდა და ჯერ კიდევ გვაქვს.

მისამამ პროექტი კი ყველაზე მასშტაბური იქნება, ახლა ბანათილამის და მიცინიარის სამინისტრო კარგად მუშაობს, რათა დაახლოებით 3000-ადგილიანი საერთო საცხოვრებელი უნივერსიტეტის მადლივ კორპუსთან ააშენოს, ეს იმდენი სოციალური პრობლემაა მოსახლის წინაპირობა არა მხოლოდ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, არამედ სხვა უნივერსიტეტის სტუდენტებისთვისაც.

ბოლო პერიოდში ბევრი რამ გავკეთდა, სხვათა შორის, ქიმიის ინსტიტუტის რეაბილიტაცია მოთვრდება, მაგრამ 16 ასეთი კვლევითი ინსტიტუტი ძალიან ცუდ დღეშია. მაგალითად, ენათმეცნიერების ინსტიტუტში ახლა ფიზიკურად საშიში მდგომარეობაა, ხალხის გაჩერება კი არ შეიძლება, თუმცა ამ პრობლემების მოგვარებას ძალიან დიდი დანახვა სჭირდება. 22 შენობა გვაქვს თბილისში. გასაგებია, რომ ერთ დღეში ეს არ კეთდება, თუმცა ამ გეგმას აუცილებლად მივყვებით. თუ არ მოწესრიგდება სასწავლო-კვლევითი გარემო, ძალიან რთული იქნება კონკურენტის განევა. კარგია, რომ ყველა ევზირება თსუ-ს და უნივერსიტეტი ერთგვარი გამაღიზიანებელი და თამაშაა. თუმცა, საქართველოში ჩვენი კონკურენტი არ არსებობს და დიდი ხნის განმავლობაში არც იქნება. ჩვენი კონკურენტი ევროპული უნივერსიტეტი, სადაც ჩვენი სტუდენტები ძალიან თავისუფლად მიდიან.

– რას ეყრდნობა თქვენი შეფასება, რომ თსუ ქართულ ბაზარზე უკონკურენტოა?

– არსებობს რეიტინგები და სულ მაგაზე გვიკვირებენ, რომ რამდენიმე ადგილით ჩამოვკეით დიდი და ასე შემდეგ. თქვენს რეიტინგებს მიხედვით, ასე უტყუოდა, ჩვენ ჩვენსას მივხედავთ. „გლობალის“ მიხედვით, ბოლო რეიტინგის მონაცემებით, ჩვენ 359-ე ადგილზე ვართ, სადაც ბევრ პარტნიორ უნივერსიტეტს ვუსწრებთ ევროპაში და ამაზე განვიხილავთ არ ვაპირებთ. ყველა რეიტინგში, მათ შორის, Time Higher education-ში, ფინალში გავვდივით. ჩვენი რეიტინგიდან ერთადერთი უნივერსიტეტი

ვართ, რომელიც ამ რეიტინგებში გადის. ცვლილებით, მეცნიერება განვავითარეთ. აუცილებლად უნდა ნახოთ, რას აკეთებს SmartLab და AtmoSim Lab, როგორ ვახერხებთ, რომ ახალგაზრდები დავაბრუნოთ საქართველოში და ჩაერთოთ ისინი მეცნიერებაში. ჩვენთან იქნება ბიოჩიპები, რომელიც სხვათა შორის, საუდის არაბეთში გავყვით. ბიოჩიპს აწერია Made in Georgia. ხომ გვინდა, რომ ბრენდი შევქმნათ, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი არის ბრენდი და იშვიათია ქვეყნები, სადაც 100-წლიანი ბრენდებია, რომლებიც კვლავ ინარჩუნებენ იმ პოზიციას, რაც დაარსების დღიდან ჰქონდათ. კიდევ ერთხელ ვამბობთ, ჩვენ დიდებები ვართ რეგიონში, წერტილი. რაც მეტი უმაღლესი სკოლა იქნება, უკეთესია, რადგან ლანდშაფტი უნდა შეიქმნას მეცნიერებაში და არ შეიძლება ეს იზოლირებულად, მხოლოდ ერთ უნივერსიტეტში ხდებოდეს. თუმცა დღეს არ გვაკმაყოფილებს ის დონე, სადაც ვართ და ძალიან დიდი ამბიცია გვაქვს. მომავალი გვიჩვენებს, როგორ მოხდება ამ ამბიციების რეალიზება.

– თუმცა, პრობლემად რჩება განათლების ხარისხი, მოქველებული სილაბუსები და ამას დამატებული ის პრობლემები, რომელთაც სტუდენტები დღემდე აპროტესტებენ...

– უკმაყოფილების მთავარი მუხტი რამ გამოიწვია? - განცდამ იმისა, რომ არასწორად კეთდება ბევრი რამ, იგივე უფლის განაწილება, ვიღაც სტუდენტს პრივილეგიური უნდობა ჰქონდათ კონკრეტულ რაღაცებზე და ასე შემდეგ. ეს ხომ ადვილი მოსახსნელი იყო.

რაც შეეხება სილაბუსებს, მივედით იქ, სადაც უნდა მივსულიყავით, ამიტომ შეიცვალა მოთხოვნები, სტანდარტები, შეიცვალა ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის სტანდარტი. მაგალითად, ახლა თავად გავიარეთ მოსამზადებელი ეტაპი, ერთი ფაკულტეტის შეფასება ექსპერტებს ვთხოვეთ. მაღალი კვალიფიკაციის საერთაშორისო ჯგუფი ჩამოვიდა, რომელმაც იურიდიული ფაკულტეტის მზაობა შეამოწმა, ძალიან პოზიტიური შეფასებები იყო, კრიტიკულ შენიშვნებთან ერთად. სილაბუსები აუცილებლად უნდა განვაახლოთ, არავის ექნება იმის ამბიცია, რომ ეს ერთ დღეში მოხდეს.

რაც შეეხება დამოუკიდებლობას, ერთადერთი კავშირი, რაც უნდა ჰქონდეს სახელმწიფოს უნივერსიტეტთან, ეს არის ხარისხის კონტროლი. ჩვენ გვაქვს ხარისხის კარგი სამსახური, ახლა ვემზადებით ავტორიზაციისთვის, ეს არის ძალიან დიდი ეტაპი, ბევრი უმაღლესი სკოლა შეიძლება ავტორიზაციის მიღმა დარჩეს.

ამასთან, საზოგადოებაში დიდი აგრესია არსებობს და ჩვენი სტუდენტები რომ უყურებენ ამას, ეს აგრესია მათაც უჩნდებათ. რომ ეკითხებიან, სად სწავლობთ, მორცხვად პასუხობენ - თსუ-ში. არაფერი სამარცხვინო ამაში არ არის, თსუ-ში რომ სწავლობ, საამაყოა. თუმცა, უნდა ვიცოდეთ, საიდან ყალიბდება სიამაყის გრძობა და რას ნიშნავს თსუ. უნდა ვიცოდეთ, რატომ უნდა ვიზეიმოთ უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილე.

12 თებერვალს ივანე ჯავახიშვილმა ნაიკიბა პირველი ლექცია. წელს პირველ ლექციას ლევან გიგინეიშვილი ნაიკიბასავს, ის დაბრუნდა უნივერსიტეტში.

– და ბოლოს, რას ნიშნავს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი?

– ეს არ არის მართლმსაწავლო დაწესებულება, ეს არის ეროვნული ინსტიტუტი, რომელიც ყოველთვის ასრულებდა ერთ ფუნქციას, აკამთავრა ქართული საბჭო. როდესაც ირს შეჩირდა, საიტში ვინაშეაქოფი, ეს იყო თსუ და ახლაც ასეა. ბავშვს ეს არ მოსწონს, თუმცა უნივერსიტეტი ისე უნდა ვინაშეაქოფი, უნივერსიტეტი ისე უნდა ვინაშეაქოფი, უნივერსიტეტი ისე უნდა ვინაშეაქოფი.

მთავარი გიორგი ურუშაძე

ანაკლიის პორტით CHINA RAILWAY INTERNATIONAL GROUP ღაინტეკრუსა

ჩინეთში სიდიდით მეორე ყველაზე მსხვილი სამშენებლო კომპანიის China Railway International Group-ის წარმომადგენლები ანაკლიის პორტის პროექტის შესასწავლად საქართველოს ეწვივნენ.

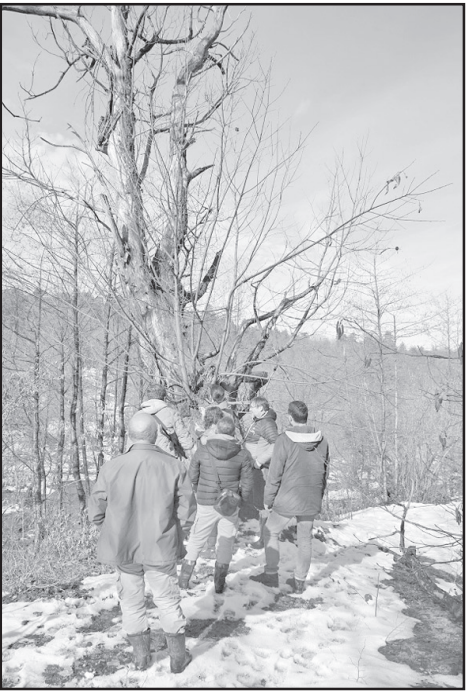
კომპანიის დელეგაციამ მოლაპარაკებები ანაკლიის განვითარების კონსორციუმთან და საქართველოს სამთავრობო უწყებებთან გამართა, შემდეგ კი ანაკლიას ესტუმრა და პორტის ტერიტორია და მიმდინარე სამშენებლო სამუშაოები მოინახულა.

China Railway International Group მსოფლიოში ერთ-ერთი უმსხვილესი კომპანიაა მშენებლობის მიმართულებით, რომელიც 200 მილიარდ აშშ დოლარზე მეტი ღირებულების მიმდინარე კონტრაქტებს ფლობს. ჩინეთის მთავრობის ინიციატივის „ერთი სარტყელი ერთი გზა“ ფარგლებში, რომელიც განახლებული აბრეშუმის გზის პროექტის განხორციელებას გულისხმობს, საქართველო ერთ-ერთ მნიშვნელოვან, ენ „შუა დერეფანს“ სტრატეგიულ ნაწილად მოიაზრება. ამ მარშრუტში ჩართვის შანსი საქართველოს ანაკლიის ღრმანყოფანი პორტის ამოქმედების შედეგად მიეცემა, მას შემდეგ, რაც მასშტაბური და თანამედროვე ინფრასტრუქტურით ქვეყანა დიდი რაოდენობით ტვირთის გატარებას და გადაზიდვას შეძლებს.

იპარტოში ნაბლნარი ტყეების აღდგენის ღონისძიებაში იბაგება

ეროვნული სატყეო სააგენტო, კომპანია BP-ის მხარდაჭერით, იმერეთის რეგიონში ნაბლნარი ტყეების აღდგენის ღონისძიებებს გეგმავს. სააგენტოს სპეციალისტებთან ერთად უცხოელი ექსპერტები ადგილზე გაეცნენ მდგომარეობას.

ენ. „ნაბლის ქერქის კიბოს“ სახელით ცნობილი დაავადება, არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელ მსოფლიოშია გავრცელებული. ღონისძიების ფარგლებში უკვე განხორციელდა ზესტაფონის სატყეო უბნის ტყის ინვენტარიზაცია. ასევე, მიმდინარეობს დავადების შესწავლა და მუშაობა ტყის მართვის გეგმის დოკუმენტსა და ტყის ეკოსისტემის აღდგენის პროექტზე. სააგენტოს სპეციალისტების მიერ შემუშავებული რეკომენდაციებით განსაზღვრული ტყის საინიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და ტყის აღდგენის ღონისძიებების განხორციელებას მიმდინარე წლიდან დაიწყებს. კვლევის ნაწილში, ქართველ ექსპერტებთან ერთად ავსტრიის ტყის კვლევითი ინსტიტუტის მენეჯერებიც მონაწილეობენ.

კომუნიკაციების პროვულა კომისიამ „ტელევიდი“ და „რუსთავი-2“ დააჯარიმა

საბარტოველო კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ შპს „ტელევიდი“, შპს სამაუნეებლო კომპანია „რუსთავი-2“ და შპს „იბერია ტვ“ მაუნეებლობის შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევის გამო დააჯარიმა. კომისიამ კომპანიებს კანონით გათვალისწინებული ჯარიმა წლიური შემოსავლის 0.5% ოდენობის ნაცვლად - 0.1% დააკისრა, რაც „ტელევიდი“-ს შემთხვევაში - 25748 ლარი, სამაუნეებლო კომპანია „რუსთავი-2“-ის შემთხვევაში - 31683 ლარი და „იბერია ტვ“-ის შემთხვევაში 3394 ლარია.

სამაუნეებლო არხების ბადეში განთავსებული პროგრამების მონიტორინგი, სპონსორობის წესებისა და პროდუქტის (საქონლის/ მომსახურების) განთავსების მართლზომიერების დადგენის მიზნით, კომისიამ 14-22 დეკემბერს ჩაატარა. მონიტორინგისას აღნიშნული ტელეკომპანიების მხრიდან „მაუნეებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და კომისიის მიერ დამტკიცებული დადგენილების „სპონსორზე მითითების სახელმძღვანელო რეკომენდაციების“ დარღვევის ფაქტები გამოვლინდა. კერძოდ, ეთერში განთავსებულ გადაცემებსა და სიუჟეტებში საქონლის/მომსახურების შესახებ, მინოდებისა და მოსმარებისაკენ პირდაპირი მოწოდება ხდებოდა.

შეგახსენებთ, რომ ბოლო ერთი წლის განმავლობაში ანალოგიური დარღვევისთვის სამივე მაუნეებლის მიმართ გამოყენებულია გაფრთხილება, შესაბამისად განმეორებითი დარღვევის გამო, ამჯერად კომპანიებს ფინანსური სანქციები დაეკისრა. კომისიამ მსჯელობისას აღნიშნა, რომ მაუნეებლობის დაჯარიმება კომისიის მიზანს არ წარმოადგენს და კომისიის ამოცანაა, ტელეკომპანიებმა დაიცვან კანონი და ანალოგიური დარღვევების პრევენცია მოახდინონ.

კვბან მუხთარლი: ამ დანაშაულის სთავეში დგას პრემიერ-მინისტრი კირიკაშვილი!..

ცინიდან ორი დღით გათავისუფლებულმა აზერბაიჯანელმა მუხთარლისტმა აფგან მუხთარლიმ „ტვ პირველი“ ექსკლუზიური სატელეფონო ინტერვიუ მისცა. მუხთარლი სკანდალურ განცხადებებს აკეთებს. მისი თქმით, 28 მაისს თბილისიდან მისი გატაცების ბრძანება პირადად საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა გასცა. მისივე თქმით, კვირიკაშვილის გარდა, მის გატაცებაში სხვა მაღალჩინოსნებმაც მიიღეს მონაწილეობა.

„ამ დანაშაულის სთავეში დგას პრემიერ-მინისტრი კვირიკაშვილი. სწორედ მან გასცა ბრძანება ჩემი გატაცების შესახებ. სწორედ მან გასცა ბრძანება, რომ საბაჟოზე ჩემი აყვანა მომხდარიყო. ამის შესახებ ისედაც ყველამ იცის. ამ დანაშაულის სთავეში კვირიკაშვილი დგას. მონაწილეობა მიიღო საქართველოს საბაჟოს ხელმძღვანელმა, ლაგოდეხის საბაჟო პუნქტის უფროსმა და, სავარაუდოდ, კრიმინალურმა პოლიციამაც. აზერბაიჯანულ მხარეს ორი წლის განმავლობაში სურდა ჩემი დაკავება, რაც ჩემი მუხთარლისტური მოღვაწეობით იყო გამოწვეული. ფაქტურად, ვიკვლევდი ალიევის ბიზნესებს, სწორედ ამიტომ სურდათ ჩემი დაკავება, რათა გაჩუმებულიყავი“, - აცხადებს მუხთარლი „ტვ პირველთან“ ექსკლუზიურ ინტერვიუში.

როგორც მუხთარლიმ სატელეფონო ინტერვიუში განაცხადა, მასზე თვალთვალი ორი თვის განმავლობაში მიმდინარეობდა. მუხთარლი ეჭვობს, რომ მისი გატაცების სანაცვლოდ ქართულმა მხარემ და კონკრეტულმა პირებმა ფინანსური სარგებელიც მიიღეს. მუხთარლიმ მისი გატაცების დღეც გაიხსენა და განაცხადა, რომ გამტაცებლები ქართულად საუბრობდნენ.

მუხთარლის განცხადება ცილისმამებლურია!

ეკბ ბესელიამ აზერბაიჯანელი მუხთარლისტის აფგან მუხთარლის მიერ საქართველოს ხელისუფლებისა და პრემიერის მიმართ გაკეთებულ განცხადებას ცილისმამებლურს უწოდებს.

„ეს ცილისმამების კლასიკური მაგალითი იყო. შემძლია, გითხრათ, რომ ეს სიმართლე არ არის. აღნიშნულ საქმეზე გამოძიება მიმდინარეობს და პრაქტიკულად ყველა პირი დაკითხულია, ვისაც თეორიულად შეიძლება რაიმე ინფორმაცია ჰქონოდა. ამ საკითხზე შუალედური ინფორმაცია გასაჯაროებული იყო და შესაბამისი პასუხისმგებელი პირები თანამდებობიდან გადადგნენ. ასეთი ბრალდება ცილისმამება და სიცრუეა. არანაირი დავლება და სახელმწიფოების უმაღლესი თანამდებობის პირების წინასწარი შეთანხმება არ ყოფილა“, - განაცხადა ბესელიამ მუხთარლისტებთან საუბრისას.

გუგაშვილის საუბარი შეუძლია და აინტეგრირებს შვილის ეგოპარაქობა!

დოდო გუგაშვილის მეგობრის დავით მუხიგულის ინფორმაციით, გუგაშვილი კვლავ რეანიმაციულ განყოფილებაშია, თუმცა საუბარი შეუძლია და შვილის მდგომარეობა აინტერესებს. მუხიგულის თქმით, სამართალდამცველებს ის ჯერჯერობით არ დაუკითხავთ.

„გითხრეს, რომ დოდო გუგაშვილი, რაც მთავარია, მოხსნილია მართვითი სუნთქვის აპარატიდან, მაგრამ მაინც რჩება მეთვალყურეობის ქვეშ რეანიმაციულ განყოფილებაში. დააკვირდებიან ვითარებას და, ალბათ, დღეს ან ხვალ გადაიყვანენ პალატაში. კონტაქტური არის. შეუძლია საუბარი და ყოველთვის ინტერესდება შვილის მდგომარეობით. მკვლელის ვინაობა აბსოლუტურად არავისთან დაუსახელებია. არავისთან უთქვამს რა მოხდა, ან მასთან ვინ იყო შესული. იგი სამართალდამცველების დაცვის ქვეშ რჩება“, - განაცხადა მუხიგულმა.

„თუკი სააკაშვილის საქართველოში დავიკრტასნია მოხდება, მას დააკავებენ“

აშშ-ში ვიზიტად მყოფი საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ჯონს ჰოპკინსის უნივერსიტეტ-

ში სიტყვით გამოვიდა. დამსწრეების ერთ-ერთი კითხვა მიხეილ სააკაშვილის შესახებ ექსტრადიტრებას უკავშირდებოდა, რაზეც კობახიძემ განაცხადა, რომ საქართველოში მიხეილ სააკაშვილს პატიმრობა ელის.

„რაც შეეხება მიხეილ სააკაშვილის საქართველოში ექსტრადიტრების საკითხს, აქ მას აქვს სუსტი პოლიტიკური მხარდაჭერა. პოლიტიკური თავლსაზრისით ჩვენ არ გვაინტერესებს, სად იქნება სააკაშვილი - საქართველოში თუ უკრაინაში. ჩვენს ქვეყანაში გაიმართა სასამართლო პროცესი მის წინააღმდეგ. არსებობს სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება, რაც იმას ნიშნავს, რომ თუკი სააკაშვილის საქართველოში დეპორტაცია მოხდება, ის დაპატიმრებული იქნება,“ - განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

ელიო კილაძე კონკრეტული სახელუი დაასახელა...

ბზბთი „ქრონიკა პლუსის“ მთავარ რედაქტორს ელიო კილაძეს თბილისის პოლიციის მთავარ სამმართველოში ორი საათის განმავლობაში ჰკითხავდნენ. ელიო კილაძე მის მიმართ მუქარის შემცველი სატელეფონო ზარების გამო დაიბარეს.

„ეს არის პირველი შემთხვევა, როცა ჩემ მიერ საჯაროდ გაკეთებულ განცხადებას მუქარებთან დაკავშირებით რეაგირება მოჰყვა და გამოიკითხაზე დამიბარეს. მივანოდე დეტალური ინფორმაცია აღნიშნულ სატელეფონო ზართან დაკავშირებით, შესაბამისი დოკუმენტაციაც წარვადგინე. დავასახელე კონკრეტული სახელები და გვარები, ვინც პერიოდულად მემუქრება ცემით და ანგარიშსწორებით. პირდაპირ გეტყვით, დასახელებულია, როგორც ირაკლი ლომიბაშვილი, ასევე, სოსო გოგაშვილი, იმიტომ, რომ ჩემი მუხთარლისტური საქმიანობიდან გამომდინარე, მე მათთან პირდაპირ გაცხადებული მტრობა მაქვს.“

მომავალი ახალი წლის დადგომისას ხალხი მარჩიელობას იწყებს – აბა, როგორ იქნება უახლოესი 12 თვე, მაგრამ მომავლის განჭვრეტას მხოლოდ ფუტუროლოგები თუ ახერხებენ. ამასთან, ისიც უნდა ითქვას, რომ მათი პროგნოზები, როგორც წესი, საკმაოდ სოლიდურ ფაქტობრივ ბაზას ეყრდნობა, ამდენად ხარისხიც მაღალი აქვს.

ამ მხრივ ერთობ საგულწმინდა მიხედვით მბიძის ფუტუროლოგიური პროგნოზი, რომელიც დედაამინაზე მოვლენათა უახლოეს რამდენიმე ათეულ წელიწადში განვითარებას და შექმნილი ვითარების ანალიზს წარმოადგენს.

მისი აზრით, საუკუნის შუა ხანებისთვის კაცობრიობა მარსზე ან სხვა პლანეტაზე გადასახლებას მართალია, ვერ მოასწრებს, თუმცა კი კოსმიური მასშტაბის მიგრაცია მას უზრუნველყოფილი აქვს. სამოთხ ათეულ წელიწადში დედაამინის მოსახლეობის აბსოლუტური უმრავლესობა 500-600 ქალაქში იცხოვრებს, რომელთაგან თითოეულში ათობით და ასობით მილიონი კაცი მოიყრის თავს.

ისიც უნდა ითქვას, რომ ბოლო წლებში დრო წარმოუდგენლად აჩქარდა, ოდესღაც საკმაოდ შორეული მომავალი დღევანდელი არსებული სისწრაფით იჭრება: სულ ორიოდე წლის წინათ დედაამინაზე, ფაქტობრივად, პირველი გიგაპოლისი წარმოიშვა, რომლის მოსახლეობამ 100 მილიონ კაცს გადააჭარბა. ეს უზარმაზარი აგლომერაცია ჩინეთის აღმოსავლეთში შექმნეს შანჯაიში, ნანკინში, ხანჯოუში და უფრო მცირე ზომის კიდევ ორმა ათეულმა ქალაქმა. ციფრი „100 მილიონი კაცი“ მართლაც რომ შოკის მომგვრელია, არადა, ისიც ხომავს, რომ იქ ჩინეთის მხოლოდ ყოველი მეთოთხმეტე მოსახლე ცხოვრობს...

მაგრამ დედაამინაზე არის კიდევ სხვა ადგილები, სადაც ეს მაჩვენებელი კიდევ უფრო მაღალია. მაგალითად, ლონდონის აგლომერაციაში მისი უდიდესობის ელისაბედ I-ის ქვეშევრდომების მესამედია, 21 მილიონი კაცი ცხოვრობს. ხალხის კიდევ უფრო მაღალი კონცენტრაცია სეულის აგლომერაციაში, სადაც ქვეყნის მოსახლეობის ნახევარი, ანუ 25 მილიონი კაცი სახლობს.

სუპერუბანიზების პროცესები ასევე სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს იაპონიაში, ახლო აღმოსავლეთში, სამხრეთ და ჩრდილოეთ ამერიკაში, ევროპის მთელ რიგ ქვეყანაში. ამდენად, თამამად შეიძლება ითქვას, რომ კაცობრიობა განვითარების სრულიად ახალ – გიგაპოლისების ცივილიზაციის სტადიაში შედის. ამასთან, დღეს ექსპერტები გადაჭრით ვერ ამბობენ, კარგია ეს თუ ცუდი, თუმცა კი პროცესი მთელ პლანეტაზეა მოდებული.

ამის ერთ-ერთი მიზეზი სოფლის მეურნეობის უკლებლივ ყველა დარგში ნაწილ-წილით ტექნოლოგიების ფართო დანერგვაა. ევროპის სახელმწიფოთა მაგალითით ვრწმუნდებით, რომ ქვეყნის დაბუნება მოსახლეობის მხოლოდ 2-3 პროცენტს შეუძლია. მაგალითად, თანამედროვე აგროტექნოლოგიების გამოყენებით, ისრაელში კი ბუცების მოსახლეობას, რაც ქვეყნის მოსახლეობის იგივე 2-3 პროცენტს შეადგენს, ნეგევის უდაბნოში წელიწადში რამდენიმე მოსავალი მოჰყავს, ხოლო პროდუქციას იმდენს იღებენ, რომ მის ექსპორტსაც კი ეწევიან!

აღსანიშნავია ისიც, რომ გლობალიზაციის პროცესებმა გასაოცარი პარადოქსი გამოიწვიეს: რაც უფრო მეტი ადამიანი გროვდება ერთ ადგილას, სამუშაოს შოვნის ერთ მეტი შანსი უწინდება, რის შედეგადაც ცხოვრების პირობებს იუმჯობესებენ. ამას თავისი ლოგიკური ახსნა აქვს: დიდი აგლომერაციები იმითაა ხელსაყრელი, რომ ერთ მრავალმილიონიან ქალაქში საქონლის გასაღება გაცილებით ადვილია, ვიდრე ორ ათეულ ერთმანეთისაგან დაშორებულ პატარ-პატარა ქალაქში – აქ ეკონომია თუნდაც გადაზიდვებზე, საქონლის დასაწყობებასა და ა. შ. კეთდება. ამასთან, რაც უფრო მეტი საქონელი იყიდება, მით უფრო მეტის წარმოებაა საჭირო, შესაბამისად, იზრდება მუშახელის მოთხოვნა, ფართოვდება მომსახურების სფერო, საჭიროა მეტი საცხოვრისი მშენებლობა და ა. შ. ამდენად, სწრაფად მზარდი აგლომერაციები მილიონობით ადამიანსაც იზიდავენ და მილიონიან ინვესტიციებსაც: ბიზნესი იქ მიდის, სადაც საქონელზე მოთხოვნა მეტია და სამუშაო ძალაც საკმარისაა. დიდ ქალაქებში მიგრაციების ნაკადების მომძლავრების კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი განმაპირობებელი მიზეზია: გაცილებით მაღალი ხელფასი, უკეთესი სამედიცინო მომსახურება, საცხოვრებელი პირობები და სხვ.

მოკლედ, დროთა განმავლობაში გიგაპოლისები კოსმიურ შავ ხვრელებს ემსგავ-

სებიან: ზრდასთან ერთად ისინიც სულ უფრო მეტად ისრუტავენ პროციციებიდან ყველაწარ რესურსს, რასაც მრავალ ქვეყანაში უკვე მოჰყავს სერიოზული სამოქალაქო დაპირისპირება. ამის მიზეზი კი, ვთქვათ, ლიბიაში, სირიაში, სხვაგან, ისაა, რომ დიდი ქალაქები (უმეტესწილად, ვედაქალაქები), სადაც ქვეყნების მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი ცხოვრობს, სულ უფრო მეტად მდიდრდებიან, პროვინციებში კი მოსახლეობა სულ უფრო მეტად

ლიტიკისგან განსხვავებული კურსის გატარების პრეტენზიას აცხადებს და ევროგაერთიანებიდან გამოსვლა არ სურს. არადა, იქ ქვეყნის მოსახლეობის მესამედი ნაწილი ცხოვრობს... იგივე ვითარებაა შვედეთულ შტატებშიც, სადაც რამდენიმე გეგაპოლისის (კერძოდ, ნიუ-იორკის, ჩიკაგოს, ლოს-ანჯელესისა და კიდევ 5-6 ქალაქის) ცივილიზაციები სრულიად განსხვავდება ქვეყნის დანარჩენი ნაწილის კონსერვატიული ჯგუფების ცხოვრების ნირისგან, პოლიტიკური მისწრაფებებისაგან. ექსპერტები ერთხმად აცხადებენ, რომ გეგაპოლისების ცივილიზაციაში ამერიკის შეერთებულ შტატების ამჟამინდელი პრეზიდენტი დონალდ ტრამპი არჩევნებს ვერასდროს მოიგებდა...

ამასთან, ექსპერტები იმასაც უსვამენ ხაზს, რომ უახლოეს მომავალში სახელმ-

რი კონფლიქტების გამძაფრებას შესაძლოა, განვითარებულ ქვეყნებშიც კი ავტორიტარული მმართველობების დამყარება მოჰყვეს.

საკითხის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტი ისაა, რომ გეგაპოლისებში მოსახლეობა სულ უფრო მეტად მრავალენიკური ხდება, რის შედეგად ქალაქური იდენტიფიკაცია ეროვნულს ჯანსის (ეს კი მცირერიცხოვანი ერებისთვის მრავალრიცხოვნებში უკვალოდ ათქვეფის უდიდეს საფრთხეს შეიცავს!). ამავე დროს, დიდ ქალაქებში ეთნიკური გასტარბაიტერებით დასახლებული მთელი უზარმაზარი უბნები ჩნდება, სადაც ხელისუფლება, ფაქტობრივად, არაფორმალური, ხშირად მაფიოზური კლანების ხელშია (მაგალითისთვის მარტო თბილისური ეგრეთ წოდებული „ბოშათა უბანი“ კმარა, რომელიც დანარჩენი ქალაქისგან სრულიად განსხვავებული კანონებით ცხოვრობს!).

აგლომერაციების უდიდეს ხიფათად ის გარემოებაც ჰქმნის, რომ ქალაქებში მოსახლეობის კონცენტრაციის ზრდასთან ერთად ასევე იზრდება სოციალურ კავშირთა სიმჭიდროვე და სოციალური აქტივობის დონე. ამის გამო კი, მოქალაქეთა რომელიმე ჯგუფის წარმომადგენლებს უფლებათა დარღვევის შემთხვევაში, სოციალურად აქტიურ პირებს პროტესტის გამოსახატად ქუჩებში ათასობით მოქალაქის გამოყვანა ძალეობის დიდი დაძაბვის გარეშე შეუძლიათ.

ასე ესახებათ, დაახლოებით, გეგაპოლისებისა და სოციალურ ურთიერთობათა განვითარების სამომავლო პერსპექტივები ევროპულ ექსპერტებს, მაგრამ აქვე ჩნდება კითხვა: რა ბედი ელით ქვეყნების დაცარიელებულ პროვინციებს? იგივე კი ელ ნორდსტრიომის აზრით, ისინი „დანაგვიანებულ ტერიტორიებად“ გადაიქცევიან, სადაც უდატაკესი მოსახლეობა იცხოვრებს და ყველაზე მძიმე, ანდა, სულაც, მავნე წარმოებებში იქნება დაკავებული. თუმცა კი ბევრნი, ვთქვათ გერმანელი კარლ-ჰაინც როტი სხვა სცენარსაც წინასწარმეტყველებს: დაცარიელებული მიწები ნაკრძალებითა და მოქალაქეთა დასვენების ზონებით კეთილმოეწობა. ეს გარემოება, უწინარესად, იმით იქნება განპირობებული, რომ ხალხს დროდადრო მაინც ბუნებაში გასვლა, სუფთა ჰაერზე ყოფნა სჭირდება. ამის აუცილებლობა უკვე დღესდღეობით უმძაფრესად დგას ჩინეთის უდიდეს აგლომერაციებში, სადაც მოსახლეობა უჰაერობით იხრჩობა ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით, ხალხს კატასტროფულად არ ჰყოფნის სასმელი წყალი. ასევე უმძაფრესად დგას სატრანსპორტო პრობლემა...

მოკლედ, რომ იტყვიან, პრობლემები თავზე საყრელადაა, თანაც მათში პრიორიტეტულის დადგენა, ფაქტობრივად, შეუძლებელია. ამდენად, საკითხების გადაჭრა, უკეთეს შემთხვევაში კი მათ გამწვავებამდე მოსაგვარებლად პრევენციული ზომების მიღება, ყველა დიდი ქალაქის ხელმძღვანელობის, სახელმწიფოების მთავრობების უპირველესი ამოცანაა.

ოთარ ტურაბაიძე

ადამიანთა უთანამართლებეობა

კაცობრიობა განვითარების სრულიად ახალ – გიგაპოლისების ცივილიზაციის სტადიაში შედის. ამასთან, დღეს ექსპერტები გადაჭრით ვერ ამბობენ, კარგია ეს თუ ცუდი, თუმცა კი პროცესი მთელ პლანეტაზეა მოდებული.

ლატაკდება. აქვე ისიც უნდა ითქვას, რომ მსგავსი ტენდენცია აგერ უკვე მერამდენე ათწლეულია, ჯერ კიდევ საბჭოური პერიოდიდან მოყოლებული, საქართველოშიც სულ უფრო მეტად იჩენს თავს: თბილისი რახანია სრულიად უაზრო აგლომერაცია იქცა, რის თვალნათელი მაგალითია აგერ სულ რამდენიმე წლის წინათ შემოგარენის რამდენიმე სოფლის (წყნეთის, წავკისის, ტაბახმელისა და სხვ.) „ქალაქის უბნებად გადაქცევა“, თუმცა კი ამ შემთხვევაში ნაციონალურების ხელისუფლების მიზანი არა იქაურნი მოსახლეობის ყოფის გაუმჯობესება იყო, არამედ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების არასასოფლო-სამეურნეო კატეგორიაში გადაყვანა, იმ ტერიტორიებზე სამოქალაქო მშენებლობის განხორციელება და საკუთარი ჯიბის გასქელების სურვილი.

კვლავ გიგაპოლისების თემას თუ დევურუნდებით, უნდა ითქვას, რომ შვედი ეკონომისტის კიელ ნორდსტრიომის განცხადებით, 21-ე საუკუნის მეორე ნახევარში დღესდღეობით მსოფლიოში არსებული 200-ზე მეტი ქვეყნის მაგივრად დედაამინაზე დაახლოებით 600 გიგაპოლისი იქნება(!), რაც კაცობრიობის გლობალური ქალაქების ცივილიზაციის ეპოქაში გადასვლას ნიშნავს. მისი აზრით, გლობალიზაციის პროცესებისა და ხალხთა მიგრაციის შედეგად სახელმწიფოები, ყოველ შემთხვევაში იმ ფორმით, როგორითაც ისინი ამჟამად არსებობენ, აღარ იარსებებენ. გიგაპოლისების ბიუჯეტები მთელ სახელმწიფოთა ბიუჯეტების შესადარი იქნება, იქ მთლიანი შიდა პროდუქტის უმეტესი ნაწილი იწარმოება, ამდენად, სავსებით ლოგიკური იქნება ვივარაუდოთ, რომ ისინი მთავრობებს განვითარების თავიანთ პირობებს მოახვევენ. ამის თვალნათელი მაგალითია დიდი ლონდონი, რომლის მოსახლეობა, ბრეკიტის თაობაზე რეფერენდუმის (ანუ ევროკავშირიდან დიდი ბრიტანეთის გასვლასთან დაკავშირებით გამოკითხვის) შემდეგ ქვეყნის მთავრობის პო-

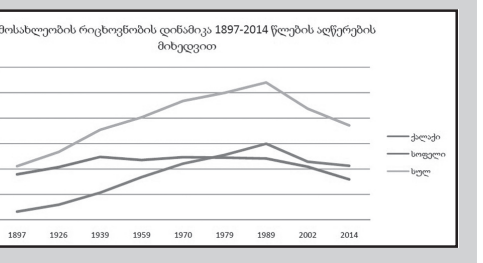
ნიფო საზღვრები კვლავაც იარსებებენ, ვთქვათ, ბუნებრივი რესურსებისა და არასასურველი მიგრაციებისგან თავის დასაცავად, თუმცა კი პოლიტიკური სისტემების განვითარება, შესაძლოა, რადიკალური მუნიციპალიზაციის გზით წარიმართოს და სახელმწიფოები უზარმაზარი ქალაქების კონფედერაციებად გადაიქცნენ. ისინი არც სხვა ვარიანტებს გამოირიცხავენ, ვთქვათ, სოციალური არასტაბილურობის შედეგად დიქტატურების დამყარებას. ამ აზრს, კერძოდ, გამოთქვამს მსოფლიო ბანკის ყოფილი აღმასრულებელი დირექტორი მოზეს ნაიმი, რომელსაც მიაჩნია, რომ სოციალუ-

მოგზავლა მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო აღწერის შედეგების ინტერაქტიული რუკები

საბმრთველო სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა გეოგრაფიული-საინფორმაციო სისტემების გამოყენებით, მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო აღწერის შედეგების ინტერაქტიული რუკები მოამზადა. თემატური ინტერაქტიული რუკები მომზადდა როგორც რეგიონულ, ასევე თვითმმართველი ერთეულებისა და სხვადასხვა ტიპის დასახლებების დონეზე. რუკები მოიცავს ინფორმაციას მოსახლეობის გეოგრაფიული განაწილების, სიმჭიდროვის, ასაკის, გენდერული განაწილების, ეროვნების, ქართული ენის ცოდნის, აღმსარებლობის, განათლების დონის, ეკონომიკური აქტიურობის, შინამეურნეობების შემადგენლობისა და საბინაო პირობების შესახებ. ინტერაქტიული რუკები დამუშავდა ევროსტატის რეკომენდაციების შესაბამისად. ამასთან, მოსახლეობის რაოდენობის გაგრძელები-

სათვის გამოყენებულ იქნა I კვ.კმ-ის ფართობის გეოგრაფიული ბადე (ჰექტ). აღნიშნული მიდგომა გამოიყენება ევროკავშირის წევრი ქვეყნების სტატისტიკური სამსახურების მიერ და იძლევა აღწერის შედეგების სრულყოფილი ვიზუალიზაციის საშუალებას, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სივრცითი ანალიზის თვალსაზრისით.

საკსტატმა გეოგრაფიული-საინფორმაციო სისტემების გამოყენება მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო აღწერის საველე სამუშაოების დროს დაიწყო.

სტრიქონები ალბერტ აინშტაინის ღლიურებიდან

ინაონიაში ყოფნის გავი

„მართალი გითხრათ, ისე გულწრფელად შევიყვარე ეს ხალხი და ამ ხალხის ქვეყანა, რომ დამშვიდობებისას ცრემლი ვერ შევიკავე“, - იგონებდა აინშტაინი.

აინშტაინის ავადმყოფობის შესახებ

1928 წელს შვეიცარიაში ყოფნისას აინშტაინს გულის რიტმი დაერღვა, რის გამოც ბერლინში გადაიყვანეს. რამდენიმე თვეში ადგილობრივი დარღუდა, მაგრამ ძალიან ნელა იკრებოდა. 1928 წელს იგი იგონებდა: „არცვის იმის თქმის მორალური უფლება არა აქვს, ქრისტიანი ვარ ან ებრაელი, თუ ზემოდან ნაბრძანები ვისიმე მკვლელობა ხელეწიფება ანდა საერთოდ თავს არ არიდებს ასეთი საშინელი დანაშაულის ჩადენას“.

ოთხი შესახებ

1929 წლის თებერვალში თავისი დაბადების 50-ე წლისთავის წინ ალბერტ აინშტაინმა გულწრფელად და პირუთვნელად განაცხადა:

„ომი თუ დაინყო, მე კატეგორიულად გავემიჯნები ყოველგვარ საომარ მოქმედებას. არ მინდა არც პირდაპირ და არც ირიბად ომის წამქეზებლობა. ყველანაირად შევეცდები ჩემი მეგობრების დარწმუნებას, რომ ისინიც ჩემსავით მოიქცევენ, ამასთანავე ეს ყოველივე დამოუკიდებელია იმისგან, მე თვითონ როგორ შევაფასებ ომის მიზეზებს“.

განათლებული აკადემიკოსის შესახებ

1933 წლის აპრილში აინშტაინი ბავარიული აკადემიიდან გამოვიდა (ის ამ აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი იყო და განაცხადა: „...გერმანიის საზოგადოების მეცნიერები, რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, იმის მდუმარე მოწმენი გახდნენ, თუ როგორ მოუსპეს გერმანელ მეცნიერთა, სტუდენტთა და მასწავლებელთა მნიშვნელოვან ნაწილს გერმანიაში მუშაობისა და არსებობის საშუალებათა მოპოვების შესაძლებლობა. მე არავითარი სურვილი არა მაქვს, რომ ვეკუთვნოდე ნებისმიერ სამეცნიერო საზოგადოებას, რომელიც, თუნდაც გარედან ზემოქმედებითაც კი, ასეთნაირად იქცევა“.

პიკველი მსოფლიო ომის წინააღმდეგის შესახებ

1933 წლის შემდეგ დაწერილ „ავტობიოგრაფიულ მონახაზებში“, როცა ბორის თეორიამ ადგილი დაუთმო ახალი იდეებს, აინშტაინი იხსენებდა: „ჩემი ცდები სულ ერთიანად ჩამოვშალე... ფეხქვეშ თითქოს მინა გამოქცევა და არსად არ ჩანდა მყარი ნიადაგი, რომელზეც რისაზე აშენება შეიძლებოდა. ადრე სასწაულად მიმაჩნდა, რომ ეს მერყევი და წინააღმდეგობებით სავსე საფუძველი საკმარისი აღმოჩნდა, რათა ბორს ეპოვა სპექტრალური ხაზებისა და ატომების ელექტრონული გარსების ძირითადი კანონები და აქსნა, თუ რა მნიშვნელობა ჰქონდათ იმ კანონებს ქიმიისთვის. ეს მე დღესაც სასწაულად მიმაჩნია. ეს ქვეშარქიად უმაღლესი მუსიკალობაა აზრის სამყაროში“.

სამყაროს ასაკის შესახებ

1945 წელს აინშტაინმა დაწერა „დამატება“ „ფარდობითობის თეორიის არსის“ წიგნად მეორე გამოცემისთვის. იმ „დამატებაში“ აინშტაინი წერდა: „სამყაროს ასაკი... უნდა აჭარბებდეს დედამიწის ქერქის ასაკს, რაც განისაზღვრება რადიოაქტიური მინერალთა შესახებ მოცემულობათაგან. ვინაიდან ასაკის განსაზღვრა ამ მინერალთა მიხედვით ქვეშარქიებაა, შესაძლებელია. შემოთავაზებული კოსმოლოგიური თეორიის უარყოფა, უკეთეს აღმოჩნდება, რომ ეს თეორია ეწინააღმდეგება ასეთი მეთოდით მიღებულ შედეგებს. ამგვარ ვითარებაში“.

რედაქციის ვერ ვხედავ ვერავითარ გონივრულ გადამწყვეტას“.

ლორენცის სიკვდილის შესახებ

1928 წელს გარდაიცვალა ლორენცი, რომელსაც უდიდეს პატივს სცემდა აინშტაინი. თავის სიტყვაში არა მარტო „გენიოსი“ უწოდა აინშტაინმა, არამედ „ჩვენს თანამედროვეთაგან უდიდესი და უკეთესობილესი, რომელიც თავის ცხოვრებას თვით უმცირეს წვრილმანთაგან ისე ქმნიდა, როგორც ხელოვნების ძვირფას ნაწარმოებს ქმნიან“.

მაკაული წლის შედეგად აინშტაინი იგონებდა

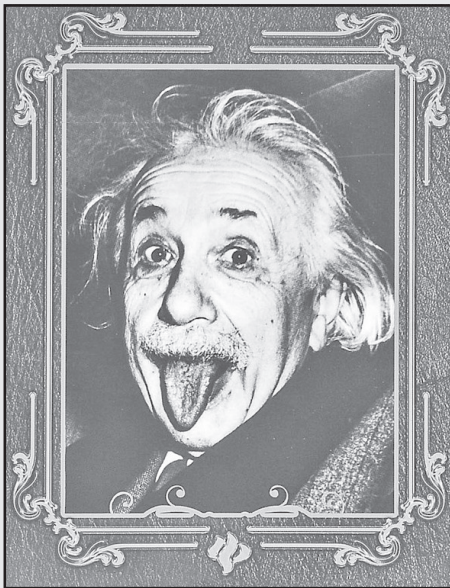
„ყოველივე, რასაც ეს ამაღლებული გონება წარმოშობდა, ნათელი და ნატივად მოიქცებოდა მავანი უმცირესი, ვინც ეს არ იცის. აღმოჩენას სწორედ ის მოახდენს, ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მხოლოდ ისინი, ვინც სულელურ რასმეცდებებს, მიაღწევენ ყველაზე უფრო შეუძლებელს“.

მუღვივი თვითგანთავისება ალბერტ აინშტაინი ამბობდა:

„განათლება ის არის, რაც იმის მერე რჩება, როცა ყველაფერს ივიწყებ, რაც რამ სკოლაში უსწავლებიათ. მთავარია, შეკითხვები არ შეწყვიტო. ცნობისმოყვარეობა ხომ შემთხვევით არ ახლავს კაცობრიობას. გონება, რომელიმაც ერთხელ უკვე გაიფართოვა თავისი საზღვრები, ვერც ვერასოდეს ვერ შეძლებს უწინდელ მდგომარეობაში დაბრუნებას“.

ასე ამბობდა აინშტაინი

რუსული ტექსტი ქართულად გადმოაქვს გურამ გოგივაშვილი

ფი იყო, როგორც რომ ხელოვნების უმ უკეთესი ქმნილება... უკეთეს ჩვენ, ვინც შედარებით ახალგაზრდა თაობას ეკუთვნით, გვეცნობოდა ლორენცი მხოლოდ როგორც ამაღლებული გონების ადამიანი, მაშინაც კი ჩვენი ალტაცება და პატივისცემა ამ ადამიანის მიმართ ერთსულოვანი იქნებოდა. მაგრამ ამით სულაც არ ამოიწურება ის ხიბლი, რასაც მასზე ფიქრის დროს ვგრძნობ. პირადად ჩემთვის ის ბევრად მეტს ნიშნავდა, ვიდრე ყველა დანარჩენი ადამიანი, რომელსაც კი ჩემი ცხოვრების გზაზე შევხვდებოდი“.

მეზღვრული ნარკოზის შესახებ

„იმას კი არ უნდა ვესწრაფოდეთ, რომ ერთხელ წარვემართო დიდად, არამედ იმას უნდა ვეღებოდეთ, რომ ადამიანის სიცოცხლემ აზრი შეიძინოს, ვინაიდან ინდივიდუალური სიცოცხლეს მხოლოდ მაშინ აქვს ფასი, თუ რამდენად შეუძლია სხვათა ცხოვრების გაშინაარსიანება სილამაზისა და ამაღლებულობის თვალსაზრისით. საჭიროა წარმატების იდეალის შეცვლა მსახურების იდეალით. ამკარავს, რომ პატივისცემას მხოლოდ ის სიცოცხლე იმსახურებს, რომელიც სხვა ადამიანების გულისთვის მოვლენია ამ ქვეყანას“.

დიდი აღაშინების მაგალითები

„ერთადერთი, რასაც შეუძლია ჩვენი წარმართვა კეთილშობილი აზრებისკენ და საქციელისკენ დიდი და ზნეობრივად წმინდა ადამიანების მაგალითია. ადამიანების სწავლების ქვეშარქი ხერხი ის არის, ჩვენ თვითონ ვუჩვენებდეთ მაგალითს“.

საქართველოსთვის გონება

„ადამიანის ნამდვილი ფასეულობა იმით განისაზღვრება, თუ რამდენად შეუძლია ეგოიზმისგან განთავისუფლება, აგრეთვე რა საშუალებებით შეძლო მან ეს თავდახსნა. ადამიანი მხოლოდ მაშინ იწყებს ცხოვრებას, როცა თავისთავის ჯობნას მოახერხებს, ანუ თავს იმაზე მეტად გამოიჩენს, ვიდრე მოსალოდნელი იყო. პატივმოყვარეობისგან ანდა მოვლულობის გრძობისგან არცრა ფასეულის წარმოშობა არ შეიძლება. ადამიანურ ფასეულობებს წარმოქმნიან სიყვარული და ადამიანებისადმი ერთგულება, აგრეთვე ამა ქვეყნის ობიექტური რეალიები“.

სწორედ ის თვეა. ციდან მომზინალი მზე ხან ხედავს თუ მუჩქებში, ხან კი მინდორ-ველის ათასფერ ყვავილებში იჭყიტება და ცხოველყოფილ სხივებს მაცოცხლებელ ძალად შევსებს მიდამოს... მთებს მწვანე ხავერდი გადაჰყვრია, ლოდებზე ხავერდი ახასხასებულა, ხოლო ჭაღებში ყვითელგულეები სტვენით იკლებენ იქაურობას... ალგეთი კალაპოტში იზმორება. გაზაფხულის მზიანი დღით გალაღებული ტალღები ხან წყვილად შეიყრებინა, ხან კი ნაპირებზე კენჭებს ეთამამებინა ცვლილი ჩუხჩუხით. გაზაფხული დღას სოფლად. ყველაფერი ფერადი და ლამაზია. სახლები მწვანე ფოთლებითა და ყვავილებით შემოსილი ხეების ზღვაშია ჩაფლული. ყველასა და ყველაფერს უხარია სიცოცხლე. მოუსვენარი ფუტკრებიც შესხვიან ნუშისა თუ ალუბლის ყვავილებს, საქმიანად დასტრიალებენ საკბილოს და ტკბილი ნექტრით იმოსავენ სახეს.

მერძეების სახლი შემადგენელ ადგილებზე დგას. სახლსაც და ეზოსაც გულიანი შრომის ვვალი ატყვია. ვემოწმებთ ნაშენები ორსართულიანი ნაგებობა ამაყად გადმოსცქერის ვაკრიალზე გზის. სახლის გვერდით სათუთად მოვლილი ბოსტანი ჩანს; ან როგორ არ იქნება მოვლილი, თანდღვა პაპა დღენიდაც დაფუსფუსებს. მისი შვილიშვილი თორნიკეც პაპასავით მოუსვენარია, სულ მხარში უდგას მოხუცს და, რომ იტყვიან, შედეგს სახეზეა.

– აი მხე, პაპი, მცენარე შუადღის მზის მხარეს უფრო აქტიურად იზრდება. ნერვიც ვერა – ტოტი იქით აიყრება ხოლმე, საიდანაც მზე უფრო დიდხანს უყურებს.

– შენ ჩვენი უდიდესი აგრონომი ხარ, პაპი, – მხარზე ხელი მოუთათუნა ჩამოდენარ მოხუცს თორნიკემ, – პა, პა, გვეყოფა ახლა, არ ვისადილოთ?! – ცოტაცა, შვილო, ცოტაცა და მოვალ. ვაგჭრი არხებს და მეც მოგყვები. შენ წადი. შრომა თანდღვასათვის, ცოლის დაღუპვის შემდეგ, სოფლის თავში მდებარე ველენისთან ერთად, ტკვილის დაფიჭების ერთი საშუალება იყო. ფუსფუსში ისე დაუღამდებოდა, რომ ოჯახის წევრებს არა, ლუკმასაც არ გატეხდა.

– ვარგი, მამა, გვეყოფა! მოდი ისადილე! – გამოსძახა ნძალმა და ისევ უკან შებრუნდა.

თანდღვამ თოხი თარღულში შეიტანა და ყუით წყალში ჩაღი. არასოდეს დაავადებდა შრომის იარაღს მოუვლელს. იტყოდა ხოლმე, თუ გინდა გემსახუროს, შენც უნდა ემსახურო.

მანამ თეფში დაუდგა მამამთოს, პერანგის საყულო გაუსწორა. მადლიან მოხუცს სითბო და სიყვარული არ აკლდა ოჯახის წევრებისადმი.

ვერ იტყოდი, ისადილო, წახივსა და მალე ისევ ზღისკენ გაუწია გულმა. თითქოს მოუბოდიშა მონაგართ, სწვდა ჯიხის და სოფელს აღმა აუყვა.

– დედა, წავყვები რა. დღეს უფრო დასუსტებული მეჩვენა. საუბარში გულს გადააყოლებს და მეგრის არ იდარდებს.

– ვარგი, შვილო. მიხედე, – თქვა მანამ და მასაც, მის მეუღლესაც, ლევანს, ცრემლი მოადგათ.

თორნიკე პაპამის ჯერ კიდევ გზაში დაეწია. ესამოგნა მოხუცს, მკლაფზე ჩამოეყრდნო, ხელი მოუთათუნა.

ჩუმად აუყვინ აღმართს. ტყის პირას სოფლის სასაფლაო იყო. ცოტა მოშორებით კი – პატარა ეკლესია, სიმწვანესა და სიმყუდროვეში ჩაფლული.

ფეხსაყრფით მივიდნენ თინას საფლავთან. თანდღვამ ჯერ მუხლზე დაიჩოქა, მერე საფლავის ფეხიერ მიწაში ხელი გაუწია.

– მოვედი, ჩუმად რატომ ხარ, შე ენაწყლიანიო. – თორნიკეს გახედა, მიჭმა ცრემლიანი თვალები მთარიდა და წავიდა. – მიჭირს თინათინ, ძალიან მიჭირს. შენ რომ ვერ გხედავ, მარტო ის კი არა, მე რომ ვარ ცოცხალი და შენ აღარ. ეს მიჭირს ძალიან. მზეს რომ გხედავ, ვარსკვლავებს, გათენებას და დაღამებას, ესეც მიჭირს. შენ რომ მელნისფერი იფი გიყვარდა, საყაა ჭაღებს მოვლავ. ვახსოვს? გიკრეფდი ხოლმე და მუჭა-მუჭა მომქონდა. ჩუხობდი – ნუ მოკრეფვ, კაცო, ჭაღაში ჩავალ და იქ დავყნოსო!

წელს ერთიც არ მომიგულეთა. მიჭირს უმუნობა, ძალიან მიჭირს.

ხელი ისევ გადაუსვა საფლავის მიწას და წამოღდა. ფეხს ითრეფდა. უკან-უკან ადგამდა

ნამიჯებს, თითქოს ეხებოდა ზურგის შექცევა. ბოლოს შეზრუნდა და ფეხაკრეფით წავიდა...

თორნიკე გადაჭრილ მონზე იჯდა თავჩაქინდრული.

– ჯერ ამოსვლა მიძნელებდა ხოლმე, შვილო, მერე კი მისი მართი დატოვება. უთხარი მამაშენს, საფლავის ქვას მეც მიმხატოს. მინდა, სიცოცხლეშივე თინათინთან ვიყო.

– კარგი, პაპა რა, ცოცხალი კაცი ქვავზე ვინ გაივო!

– აკეთებენ, შვილო, როგორ არა! მე ვიცი, არ დამანებებს ლევანი, ამიტომ მინდა, შენ სთხოვო, შენსა უფრო გაიკვებს. ბიჭმა პასუხი არ გასცა.

– პაპა, ხელი თუ არ შევავლეთ, მალე დაინგრევა.

– რა ვიცი, ავაწრიალე ყველა, მაგრამ საპატრიარქოს ნება უნდათ და დაიწყებენ, ალბათ.

– ალბათ, დაიწყებენ, – ნაღვლიანად დაუმატა თანდღობი.

გზას უკან გამოუყენენ. მოხუცი სულ უფრო ხშირად ჩერდებოდა. ჯახს ყურდობდა და ფეხსაც ახალი ფეხბადგულივით ადგამდა.

– რწმენა დიდი ძალაა, შვილო! ჩემთვის ყველაფერი, რაც ღმერთს უკავშირდება, რაც სახარებით მასწავლეს, სიცოცხლეზე ძვირ-

გამოკვლევის შემდეგ.

იწვა თანდღობი ფანჯრის გვერდით. ღია სარკმლიდან ყვავილებისა და ბალახის სურნელი შემოდინდა... წუწუნებდა მოხუცი, თინას საფლავზე მინდა წასვლა, ეკლესია მისი მზრუნველი, მაგრამ ძალიან სუსტად იყო და არაფის მიჰყავდა.

მაისის თხუთმეტეხი იყო თინას დაბადების დღე. ლევანმა ქვა აიტანა და დედის საფლავზე დადგა. მამის თხოვნით, ორივეს პორტრეტი იყო ქვამდე. გაღიზიანებული იყვნენ დედა და მამა გაყინული მარმარილოდან. გული მოიხა ლევანმა, ცრემლს გზა მისცა. იცოდა, მამაც ხელიდან ეცლებოდა.

თორნიკემ პაპას ახარა, მემოს საფლავის ქვა მზად არისო. უსაყვედურა მოხუცმა, რატომ არ მარხვნი, მენახა საფლავის ქვა, იქ თქვენ აღარ ამიყვანთ ცოცხალს და სამარეში გინდათ, დარდად ჩამაყოლოთო.

გვიან შუალამემდე უკვდა თორნიკე პაპას. უამრავ რამზე ისაუბრეს. მოხუცი ენერგიულად გამოიყურებოდა. ბიჭი გაოცებული შესჩერებოდა თანდღობს.

– პაპა, რა ნაწარმოები გიყვანს ყველაზე მეტად, შენ ხომ გევი გაქვს წაკითხული?

– „გმირთა ვარაზი“, შვილო, ცხოვრებულმა ლევან გოთუამ გადასახლებებში დაწერა. ახლანდელი მწერლებით წყაროებსა და ცნობებში კი არ იქცეებოდა, იჯდა და სამომლოთი, მისი ვარაზითა და ფიქრით რომ ჰქონდა სული და გული სავსე, წერდა. ასე, უმრალოდ, იჯდა და წერდა. ორჯერ წავიკითხე, შვილო, ეს ოთხტომეული. სულ მიკვირს, ერთმა კაცმა როგორ შეძლო ამდენი რამის ოთხ წიგნში ჩატევა!

– უცხოური, პაპა, უცხოური მწერლებიდან რომელი გიყვანს?

– უცხოელებიდან რემარკის „სამი მეგობარი“ ძალიან მიყვანს.

– აბა ახლა, ქართული და უცხოური რა ფილმი გიყვანს, მითხარი.

– ქართული „ფესვები“. გაიხარა მამისმა გადამღებმა! უცხოური კიდევ – „გლადიატორი“.

– ყოჩაღ, პაპაჩემო. კარგი გემოვნება გაქვს.

– „ფესვებში“, შვილო, დიდი ქართული ტკივილია. – ემიგრანტებდა წასული ქართველების ხარჯზე ქვეყანა იცლებს. ის პატარა ბიჭი, ლევან აბაშიძე, ძალიან მიყვანს, მაგისი ფორტი – სცენა და გადასაღები მოედანი უნდა ყოფილიყო! გული ჩამწყდა, შვილო, მაგის სიკვდილი რომ გავიგე.

– გეთანხმები, პაპა, მართლა ძლიერი მსახიობი იყო.

– პაპასგულად, დიდი ხანია, მინდა, გითხრა, მაგრამ ვერ გიზღავდი: შენი მეგობრებიდან ზოგიერთი არ მომწონს, შვილო. მათზე ვერ ვიტყვი, ჭეშმარიტი მეგობრები არიან მეთქი. იმას კი არ ვეუბნები, სულ დაკარგო და აღარ გავკარო-მეთქი, მაგრამ, სცადე მათი გადაფასება და, ვინც გულწრფელი არ არის, გვერდზე ნუ დაიყენებ. შენ ალაღა გულს ნუ დაახარჯებ. ბავშვობაში მეც პაპამ მომიყვანა:

ერთ სოფელში კაცს მტერი ჰყოლია. ძმები ჰყავდა ამ კაცს, მაგრამ მტრის მოსაპოვებლად მათ არაფერი გაუხილა, მხოლოდ კარგ მეგობარს სთხოვა, – სანამ მე იმ კაცს გავუწოდებდი, ღამით საწოლში, ჩემს ნაცვლად, შენ უნდა ჩაწვი, ჩემი ცოლის გვერდით, რათა ჩემი სახლიდან გასვლა იმ მტერმა ვერ გაიკეთა.

წავიდა კაცი, დატოვა მძინარე ცოლი საწოლში, მოჰკვლა მტერი, გაუშვა მეგობარი, ცოლს გვერდით მიუწვა.

როცა მეგობრები ისევ შეხვდნენ ერთმანეთს, მტრის მომპოვებელმა მეგობარს შეამჩნია, რომ საჩვენებელი თითი აღარ ჰქონდა მარჯვენაზე. ჰკითხა, რა დაგემართაო, მაგრამ მან სიტყვა მანზე აუგდო. დრო გადიოდა, კაცი კი არ ეშვებოდა მეგობარს – სულ ერთად ვართ და მარტო როდისღა დარჩი, რომ ეს მოიწიო? ერთხელაუც, ადგა და ეუბნება: როცა შენი ცოლის გვერდით ვიწვი, ის გადმობრუნდა, მძინარე უნდა გადამხვეოდა, მე კი ამ თითით შევარჩენე, მკერდზე მომიხვედა თითი. ამ თითს შენი ცოლის ცოცხალი ვიცი, სხუელზე ვეღარ გავარჩენებდიო.

გავიყვანა შურისმაძიებელი, გულში ჩაიხუტა მამა უფრო სანდო კაცი და, ისე დაიხილეს, ერთმანეთზე ამოსდიოდით მზე და მთვარი! აი, ეს არის, შვილო, ნამდვილი მეგობრობა.

თორნიკე გაოცებული უყურებდა მრავლისმხნველ კაცს. ცრემლი მოეწია. „როგორ მენანები, პაპა“, – გათქვინა ბიჭმა და ტელეფონი გამოართო. ჩუმად ჩაიწერა საყვარელი აღმზრდელის საუბარი.

– კარგი პაპა, წავალ ახლა. თუ რამე დაგჭირდეს, გამოძახე. ხომ იცი, რომ ფეხბადგული დიდი ვიცი, – თორნიკე წასასვლელად ადგა, თანდღობი ხელზე ჩაეპოტინა, ჯერ გულში ჩაიკრა პატარა ვაჟკაცის დაძარღული ხელი, მერე ეამბორო და ჩურჩულით დალოცა შვილიშვილი.

– კარგი რა პაპა, ხომ არ დამერდი. შენ ასეთი რამეები რომ არ იყოდი? მართლა ხომ არ დამერდი?

– ეეჰ, მინდობდა შენს დაოჯახებას მოვსწრებოდი, მაგრამ, ვიცი, არ მომიწევს, შვილო, და მინდა, კაცურად იცხოვრო. კაცი ჯერ ცოლის გვერდით უნდა იყოს ღირსეული და მერე სხვებთან. უღირსი ქმარი გარეთ ღირსეული კაცი ვერ იქნები, შვილო. ქალი მინდვრის ყვავილია, მოფერება უნდა. ყველა სადარღმობისაგან უნდა დაიფარო, რომ ახალგაზრდული სული შენჩვეს. უნდა გაახარო. ცხოვრების ყოველი დღე შენი არსებობით დღესასწაულად უნდა უქციო. ვინ იცის, როგორი ცოლი გეყოლება, მაგრამ, რა გასაჭირიც უნდა გეგდოს, არც ხმას აუწიო და არც ხელი ასწიო მასზე! იცოდ, შვილო, პირველივე გინებისა და დარტყმისთანავე მისთვის სულ სხვა ადამიანი გახდები და, თუ მანც გაგიჩერდა, მხოლოდ მოვალეობის გამო დარჩება შენს ცოლად და არა – სიყვარულის გამო! ცილი არასოდეს დასწამო, მაგრამ ღმერთმა დაგიფაროს, ჩემო სიცოცხლე, და, თუ ცუდი შეგხვდა, სადაც არა სჯობს, გაცლა სჯობს! წინაპარს უთქვამს. წყნარად, ღრინცვლის გარეშე დაასრულე მასთან ყველაფერი. ისე, რომ დამნაშავედ შენ არ იქცე და ის კი – უდანაშაულოდ.

– კარგი, პაპა, დაილაღე, გატყობ, წავალ ახლა მე. – თორნიკემ დაუღერებულ მოხუცს შუბლზე ხელი გადაუსვა. ჯერ შეყოყმანდა, მაგრამ დაიხარა და აკოცა. ყვრიალბები გრილი ჰქონდა მოხუცს. მერე საბანი გაუსწორა და გატრიალდა.

– ტკბილი ძილი მოგცეს უფალმა, ჩემო სისხლო! ღმერთმა გარდოს ყველაფერი, რაც ზიანს მიადგენს შენს სიცოცხლესა და ცხოვრებას.

...ირიჟრაჟა. თორნიკეს ძილში დედის ხმა ჩაესმა. შემინებული წამოხტა.

– რა მოხდა, დედა?!

– პაპა სახლში აღარ არის, შვილო!

სხვაგან ძებნა არც დაუწყიათ. ავტომანქანით აუყვანენ სასაფლაოს გზას. თინას საფლავთან არაფერ იყო. ახლა ეკლესიის გზას გაჰყვინენ. მუხლი მოეკვეთა ლევანს – თანდღობი ეკლესიის კართან მოკუნტული იწვა, შავ ქვამე სანთელი იყო მიმწვარი. მივარდა, მაჯა გასწივა. სააქვას აღარ იყო.

ლევანმა ხელში აიყვანა გაციებული მამისი და ბილიკს გაუყვანა.

იმ ღამით წვიმა დაიწყო. თანდღობს გასვენებამდე სულ წვიმა. საოცრება იყო – როცა გამოასვენებს, ღრუბელი გადაიყვანა და მზის სხივებმა სითბოსა და სინათლემ ახოვლო გარემო. მთელი სოფელი დასტიროდა ბერკაცს. შვილებმა და შვილიშვილებმა ახლა უფრო მეტი გაიკვს ამ მაღლიანი კაცის შესახებ. ერთ უთქმელი საქმეები ჰქონდა თანდღობს გაკეთებული, უამრავი სიკეთე, რაზეც არასდროს ლაპარაკობდა. იტყოდა ხოლმე: სიკეთე სიკეთეა, არ მიყვარს სიკეთისთვის სახელების დარქმევა, ან მასზე წარამარა საუბრემიო.

P.S. წლები გავიდა, ერთხელ ახალშერთული ცოლი პაპა-მეობის საფლავთან აიყვანა თორნიკემ. ბიჭი ჩუმად იდგა. შემდგომის სუსხიანი ნიავი ჰქონდა, ქურთუკი გაიხარა და ცოლს მოახურა.

– შერანგით ხარ, შეგცვიდებ, – მკლავზე მიეხუტა გოგო.

– პაპას საფლავთან ვართ, შენზე რომ არ ვიზრუნო, სიმამრმაიკ არ მაპატიებს.

– როგორც ჩანს, მართლაც ღირსეული კაცი ყოფილა, ხშირად ახსენებ.

– კი, ღირსეული კაცი იყო. არასოდეს ყვიროდა, არასოდეს ძალადობდა, არასოდეს მეტს არ ითხოვდა, ვიდრე ეკუთვნოდა. ამიტომ ყველა პატივსცემდა და სიყვარულით იმსჯელებოდა მის მიმართ.

– ნეტა მენახა...

– მასზე იმდენს მოგიყვებო, ჩათვალე, რომ ნახე! წამო, მისი ეკლესია გაჩვენო...

ლიანა

ჯაშიაშვილი

პაპა

თანდობს

ეკლესია

მოთხრობა

ეკლესიას მიუახლოვდნენ. მზარები კედლებზე კიდევ უფრო გამზრდილიყო. ბალახებს დასწვდა თანდღობი, მერე ეკლესიის კარი შეიღო. პირჯვარი გადაიწერა, შევიდა და ლოცვას ჩურჩულით შეუდგა.

– წმინდაო იესო, შენთვის მომიხდევია ჩემი თინას სული. ორივემ ვიცი, რა ქალი იყო, რა ადამიანი. შენ ხომ ყველაფერი იცი, ღმერთო! სიკეთის გარდა, არაფერი უკეთებია ამქვეყნად. დალოცვილს, ერთი მომღურავიც არ ჰყოლია სოფელში. მე ვერ მოვუარე ვარაგად, მე ვერ მივხედე, ალბათ, რიგინად. მისი ტკივილი დროულად ვერ გავიგე და შენთან წამოვიდა. შენ ხომ სამართლიანი ხარ, ღმერთო! მეც მასთან მინდა. აბა, აქ რომ ვარ, რაღას ვარგევარ დედამიწას...

მცირე ხანს სანთლის ციმციმი უყურა, მერე ხატებს ეამბორა, სანთლის ნაშენებები წამოკრიჭა და გარეთ გავიდა. კარს უკან მოშავო ქვა იყო დაშენებული. დაიხარა, ტუჩები შეახო, მიფერა.

– პაპა, მაგ ქვას ყოველთვის რატომ კოცნი, თუ არ გეწყინება, იქნებ მითხრა, რას ნიშნავს ეს.

– ხომ მომიყოლია, შვილო. ამ ეკლესიის აშენება მე და პაპაჩემმა უორდანიას დროს დაიწყეთ. ეს ქვა ჩემი მოტანილი იყო. შავი იყო, მაგრამ პაპამ ხათრი ვერ გამიტეხა და ნიშნულადვილას დააშენა. სწორედ ამ ქვასთან შევფიცეთ მე და თინამ საშუალო სიყვარული. ჩვენი უმანკო კოცნის მოწმეც ეს ქვაა. პირველად ამ ქვას მაშინ ვეამბორე, როცა თინამ პირველი შვილი, მამიდაშენი, მარჯვა. მერე ყველა სიკეთისთვის, ამ ეკლესიის და ღმერთს, ამ ქვის დახმარებით ვუბლიდი მადლობას.

ფასია. მართო კი არ ვისწავლე, შვილისხლხორცე. ცხოვრების წესად ვიქციე. ამქვეყნად არაფერს და არაფრისთვის მილატავა. სხვისი საფიქრალი ჩემსაზე წინ დამიყენებია, სხვისი ტკივილი ჩემსაზე აღრე მტკენია. ესე მიცხოვრება, ესე მიშენებია და ესე მიშრომია. ალღობა, ახლა, ზოგისთვის მხოლოდ თავისი მიცვალებულის დღესასწაულად იქცა, ჩემთვის კი, ერთდროულად, წმინდაც არის და მძიმეც დღესასწაული. ბავშვობიდან მეჩვენება – როგორ მიჰყავთ ქრისტე გოლოგოთაზე, როგორ მიიქვს მძიმე ჯვარი, როგორ აჭედებენ მის სხეულს ამ ჯვარზე... დღემდე ჩამსმისი კაკუნი, ლურსმნის მიჭედების ხმა. თითქოს, ცხადში ვხედავდე იესოს სისხლითა და ცრემლით განზანდილ სხეულს. ჯერ ამას გავიარებ ხოლმე, და მერე მივიღებ ჩემს მიცვალეულთან.

რას იზამ, ხალხმა აღდგომა ღრეობად აქცია. ზომიერება გვიჭირს ქართველებს. უზომონი ვართ ყველაფერში, – სული მოითქვა, ბავშვს თვალეში შეაჩერდა, – მართო ცუდში კი არა, შვილო, კარგშიაც ასეთები ვართ, სიყვარულშიც, კაცობაშიც და მეგობრობაშიც. ყველაფერში უზომონი ვართ.

სუნთქვა უჭირდა თანდღობს, მაგრამ, თითქოს მოსწრება უნდაო, ისე მოძღვრავდა სისხლ-ხორცს.

თორნიკე სოფელში ახალგაზრდებთან შეჩერდა, თანდღობამ კი, ალღობის პირზე მალს ჩახედავო, გზა განავრძო.

...მისივე ფეხზე ვეღარ ადგა თანდღობს. საავადმყოფოებშიც მოატარეს, მაგრამ გული საშინელ დღეში აქვს და ისე დასუსტებული, ოპერაციას ვერ გადაიტანსო, – თქვა ექიმმა

დანართი №1 (4 ფურცელი) დამტკიცებულია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2018 წლის „02 თებერვლის“ № 01-01-3/53 ბრძანებით

ეკონომიკურ სექტორში საკანონმდებლო ორგანომ მოქმედი ნორმის გადახედვას მზად დაუჭირა. გადაწყვეტილებას კი ევროკომისია მიიღებს. წელიწადში ორჯერ საათის გადანევა მე-20 საუკუნის დასაწყისში, ენერჯის ეკონომიის მიზნით დაინიშნა. წესის გადახედვის მომხრეები აცხადებენ, რომ ის ეკონომიკურად გაუმართლებელი და მოქალაქეებისთვის არაკომფორტულია. ზაფხულის დრო უკვე გაუქმებულია არაერთ ქვეყანაში, მათ შორის 2005 წლიდან საქართველოში.

გეოკავშირის საკანონმდებლო ორგანომ მოქმედი ნორმის გადახედვას მზად დაუჭირა. გადაწყვეტილებას კი ევროკომისია მიიღებს. წელიწადში ორჯერ საათის გადანევა მე-20 საუკუნის დასაწყისში, ენერჯის ეკონომიის მიზნით დაინიშნა. წესის გადახედვის მომხრეები აცხადებენ, რომ ის ეკონომიკურად გაუმართლებელი და მოქალაქეებისთვის არაკომფორტულია. ზაფხულის დრო უკვე გაუქმებულია არაერთ ქვეყანაში, მათ შორის 2005 წლიდან საქართველოში.

გუშუბ ტრაპიკი ბაჰამისში

აშშ-ს ყოფილმა პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშ-უმცროსმა ქვეყნის მოქმედი პრეზიდენტის დონალდ ტრამპის საიმიგრაციო პოლიტიკა გააკრიტიკა.

„ჩვენ მიგრანტები უნდა მივიღოთ და მადლობა გადავუხადოთ იმ სამშუაოს შესრულებისთვის, რომელზეც ამერიკელები უარს ამბობენ. ამერიკელებს არ სურთ პაპანაქება სიცხეში ბამბის კრეფა, მაგრამ არსებობენ ადამიანები, რომლებსაც საკუთარ ოჯახებში საკვების მიტანა სურთ და მზად არიან, ეს სამშუაო შეასრულონ“, — განაცხადა აშშ-ს ექსპრეზიდენტმა. მისი თქმით, ამ ადამიანების სახლი ამერიკაა და სხვა სახლი მათ არ გააჩნიათ.

რუსეთს „ისკანდერების“ იმედი აქვს

რუსეთს აქვს უფლება, თვითონ გადაწყვიტოს, სად განათავსებს სამხედრო რესურსებს საკუთარ ტერიტორიაზე, — ამის შესახებ კრემლის პრესმდივმა დმიტრი პესკოვმა განაცხადა. ის გამოეხმაურა ლიტვის პრეზიდენტ დალია გრიბაუსკაიტეს განცხადებას, რომლის თანახმადაც, კალინინგრადთან რუსეთის მიერ „ისკანდერის“ განთავსება ნახევარი ევროპისთვის წარმოადგენს საფრთხეს.

5 თებერვალს ლიტვის თავდაცვის მინისტრმა რაიმუნდას კარობლისმა განაცხადა, რომ რუსეთმა კალინინგრადის ოლქში განათავსა ოპერატიული-ტაქტიკური სარაკეტო კომპლექსები „ისკანდერი“. რუსეთის სახელმწიფო დუმის თავდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე ვლადიმირ შამინოვის თქმით, „ისკანდერების“ სამიზნე იქნება რუსეთის საზღვრებთან განთავსებული უცხოური სამხედრო ინფრასტრუქტურა.

დააკავეს

ნაკროკარტელის უმსხვილესი ლიდერი

მექსიკის სამართალდამცავმა ორგანოებმა ქვეყნის უმსხვილესი ნაკროკარტელის „ლოს-სეტასის“ ლიდერი დააკავეს. ხოსე მარია გისარ ვალენსია, რომელიც ასევე „Z43“-ისა და „ელ ჩარლის“ მეთაურები არის ცნობილი, ქვეყნის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის თანამშრომლებმა დააკავეს. გისარ ვალენსიას ბრალად აშშ-ს ტერიტორიაზე კოკაინისა და მეთამფეტამინის შეტანა ედება. ის ასევე გვატემალაიდან მექსიკაში ნაკროკარტელების გადატანას ხელმძღვანელობდა. მედიის ინფორმაციით, 2014 წელს აშშ-მა მასზე ინფორმაციის სანაცვლოდ 5 მილიონი დოლარის ჯილდო დაანება.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს განცხადება სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გასაყიდად მიზნით ელექტრონული აუქციონის ჩატარების შესახებ

სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გამცემია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო ელექტრონული აუქციონის (www.eauction.ge) მეშვეობით, გამარჯვებულად ჩაითვლება ლიცენზიის ის მაძიებელი, რომელიც აკმაყოფილებს აუქციონის პირობებსა და მოთხოვნებს და ყველაზე მეტ თანხას შესთავაზებს სახელმწიფოს.

Table with 8 columns: N, სალიცენზიო ობიექტის ადგილმდებარეობა, საბადო ან გამოვლინება, კატეგორია, ლიცენზიის მოქმედების ვადა, მოსაპოვებელი წიაღისეულის მოცულობა მ3/წელიწადში, საწყისი ფასი (ლარი), ბე-ს თანხის ოდენობა + 200 ლარი სალიცენზიო მოსაკრებელი (ლარი). Rows include details for various oil and gas licenses in Abkhazeti.

საქართველო აზერბაიჯანს სულ უფრო მეტ გაზს სთხოვს!

2018 წელს საქართველო აზერბაიჯანიდან გაზის იმპორტს გაზრდის. დამტკიცებული ენერგეტიკული ბალანსის მიხედვით, 2018 წელს, საქართველო რუსეთიდან გაზს არ შეიძენს, შესაბამისად, ერთადერთი მომწოდებელი აზერბაიჯანი რჩება, საიდანაც 2,679 მლრდ კუ/მეტრი ბუნებრივი აირის შექმნა დაგეგმილია. რამდენად მოახერხებს მეზობელი ქვეყანა საქართველოს მოთხოვნის სრულად დაკმაყოფილებას, ეს რთული საკითხია. ჯერ კიდევ 2 წლის წინათ ამასთან დაკავშირებით პრობლემა შეიქმნა და საქართველოს ალტერნატიული გზების მოძებნა მოუხდა. მას შემდეგ მონოდების საკითხი თითქოს დაირეგულირდა, მაგრამ მოთხოვნაც დიდ სისწრაფით გაიზარდა. მაგალითად, 2016 წელს საწარმოებლო აზერბაიჯანიდან 1,32 მილიარდი კუბური მეტრი ბუნებრივი აირი მიიღო, 2017 წელს კი 2.2 მლრდ კუ/მეტრი, წელს კი 2,679 მლრდ კუ/მ-ს ითხოვს. გამოდის, რომ 2 წელიწადში მოთხოვნა გაორმაგდა. „საქართველოს გაზის დამტკიცებულ ბალანსში, 2018 წელს არ არის გათვალისწინებული რუსული გაზი. ეს მოცულობა ჩანაცვლდება აზერბაიჯანიდან გაზის იმპორტით. გაზის ფაქტიური მოხმარება შესაძლოა, შეიცვალოს ამინდის პირობების და ენერგოსადაგურების მუშაობის რეჟიმის მიხედვით“, — აცხადებს „სოკარ ენერჯიკორპორაციის“ ხელმძღვანელი მაჰირ მამედოვი.

საქართველო აზერბაიჯანიდან 2 წყაროთი იღებს გაზს უშუალოდ „სოკარის“ რესურსებიდან და „შაჰ-დენიზის“ საბადოდან. საქართველოს ეკონომიკის მინისტრმა 2018 წლის ბუნებრივი გაზის ბალანსი შარშან წლის ბოლოს დაამტკიცა, რომლის მიხედვითაც, მიმდინარე წელს საქართველო რუსეთიდან ბუნებრივ აირს აღარ შეიძენს. ბალანსის თანახმად, 2018 წელს საქართველო 2.680 მილიარდი კუბური მეტრი ბუნებრივი აირის მიღებას სრულად აზერბაიჯანიდან გეგმავს. კერძოდ, 1.866 მილიარდი კუბური მეტრი „სოკარისგან“, 813,9 მილიონ კუბური მეტრი „შაჰ-დენიზისგან“ მიიღებს, ხოლო 9,4 მილიონი კუბური მეტრი ადგილობრივი მოპოვებაა. 2017 წელს საქართველომ რუსეთისგან 100 მილიონი კუბური მეტრი გაზი მიიღო. მარტის შემდეგ მინოდება აღარ განხორციელებულა. „გაზპრომთან“ გაფორმებული დოკუმენტით, რუსეთი საქართველოს სომხეთში გატარებული ბუნებრივი აირისთვის შესაბამის გადასახადს უხდის. დოკუმენტი 2018 წლის ბოლომდეა ძალაში. ცალკე საკითხია გაზრდილი მოთხოვნის პირობებში რამდენად შენარჩუნდება სამომხმარებლო ტარიფი. საქართველოს დამატებითი მოცულობის შექმნა კომერციული ტარიფით უნდა, რაც საშუალო შეწონილი ფასის მატებას იწვევს.

კუმენტით, რუსეთი საქართველოს სომხეთში გატარებული ბუნებრივი აირისთვის შესაბამის გადასახადს უხდის. დოკუმენტი 2018 წლის ბოლომდეა ძალაში. ცალკე საკითხია გაზრდილი მოთხოვნის პირობებში რამდენად შენარჩუნდება სამომხმარებლო ტარიფი. საქართველოს დამატებითი მოცულობის შექმნა კომერციული ტარიფით უნდა, რაც საშუალო შეწონილი ფასის მატებას იწვევს.

კეძა დანელია

სალიცენზიო პირობები და მოთხოვნები კონკრეტული ობიექტით სარგებლობისათვის

<p>ა) მოპოვებული მიწისქვეშა მტკნარი წყლის რაოდენობრივი აღრიცხვა წარმოებს დამონტაჟებული და დალუქული მრიცხველის ჩვენების მიხედვით. ამ მიზნით ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია შეიმინოს, დაამონტაჟოს, შეაკეთოს, შეცვალოს აღრიცხვის კვანძის მოწყობისათვის საჭირო მრიცხველი, საჭიროების შემთხვევაში, სხვადასხვა სახის მოწყობილობები, დანადგარები და სხვა საშუალებები, რომლებიც უზრუნველყოფს აღრიცხვის სისტემის გამართულ მუშაობას და დაიცავს მას უკანონო (არასანქცირებული) ჩარევისაგან;</p> <p>ბ) აღრიცხვის კვანძის მოწყობის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ლიცენზიის გამცემს, რომელიც უზრუნველყოფს მრიცხველზე ლუქის დადებას;</p> <p>გ) ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია, მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება განახორციელოს დამონტაჟებული და დალუქული მრიცხველის მეშვეობით. ამასთან, მრიცხველი და, შესაბამისად, აღრიცხვის კვანძის შემადგენელი სხვა სახის ელემენტები (დანადგარები) უნდა იყოს დაცული მათ მუშაობაში უკანონო (არასანქცირებული) ჩარევისაგან, რათა არ მოხდეს მრიცხველის ჩვენების შეცვლა ან სხვა სახის ხელყოფა. აგრეთვე, ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია, არ დაუშვას მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება მრიცხველის გვერდის ავლით ან მის გარეშე;</p> <p>დ) აღრიცხვის კვანძი უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედ ტექნიკურ რეგლამენტებსა და სტანდარტებს. აღრიცხვის კვანძი უნდა მოეწყოს ისე, რომ დაინტერესებულ პირს ჰქონდეს მრიცხველის ჩვენების აღების საშუალება;</p> <p>ე) ლუქის დადებას და შესაბამისი აქტის შედგენას ლიცენზიატის ან მისი წარმომადგენლის თანდასწრებით ახორციელებს ლიცენზიის გამცემის საამისოდ უფლებამოსილი პირი;</p>	
<p>ვ) ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია უზრუნველყოს ჭის და ჭაბურღილის თავმართულობის მოწესრიგება, ხოლო თვითმდენი ჭაბურღილის შემთხვევაში – მისი ჰერმეტიზაციაც. ლიცენზიის მფლობელი ასევე ვალდებულია უზრუნველყოს წყაროს დაკაბჯა;</p> <p>ზ) ჭაბურღილებზე მოსაწესრიგებელია თავმართულობა და ჰერმეტიზაცია;</p> <p>თ) ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის შესახებ შესაბამისი ბრძანების ჩაბარებიდან ერთი თვის ვადაში ლიცენზიის გამცემს დასამტკიცებლად წარუდგინოს სასარგებლო წიაღისეულის ათვისების შესაბამისი გეგმა (ყოველწლიურად ასათვისებელი მოცულობის მითითებით).</p> <p>ი) დაცული იქნეს საქართველოს კანონებით, ბუნებრივი რესურსით სარგებლობისათვის საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობით და შესაბამისი კანონქვემდებარე აქტებით დადგენილი პირობები, აგრეთვე საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოს მიერ დადგენილი მოთხოვნები.</p>	
<p>აუქციონში მონაწილეობის მისაღებად რეგისტრაციის დაწესების და დასრულების დრო და თარიღი</p>	<p>აუქციონში მონაწილეობის მისაღებად რეგისტრაცია იწყება 2018 წლის 02 თებერვალს დღის 12.00 საათზე და დასრულდება 2018 წლის 06 მარტს დღის 18.00 საათზე</p>
<p>აუქციონის დაწყების და დასრულების დრო და თარიღი</p>	<p>ელექტრონული აუქციონი იწყება 2018 წლის 06 მარტს დღის 12.00 საათზე და დასრულდება 2018 წლის 06 მარტს დღის 18.00 საათზე</p>
<p>სხვა მონაცემები</p>	<p>აუქციონზე დაფიქსირებული საბოლოო თანხის გადახდა გამარჯვებულმა უნდა განახორციელოს აუქციონის დასრულებიდან არაუგვიანეს 15 კალენდარული დღის ვადაში</p>

ისტორიის სვეტი

სად, რა, როდის, ვინ?

თარიღი, მოვლენა, შეფასება

1815 წლის 7 თებერვალს

გარდაიცვალა 1810 წლის სექტემბრის მიწურულიდან თურქეთში გახიზნული იმერეთის უკანასკნელი მეფე სოლომონ II, დაკრძალეს ტრაპიზონში წმ. გიორგის სახელობის ბერძნული ეკლესიის გალავანში. 1990 წლის შემოდგომაზე მისი ნეშტი საქართველოში გამოასვენეს და გელათის მეფეთა საძვალეში დაკრძალეს. ქართულმა ეკლესიამ რუსთა წინააღმდეგ გამართულ მებრძოლი სოლომონ II წმინდანად შერაცხა.

რუსეთ-ირანის 1826-1828 წლების ომის შემდეგ სოფელ თურქმენჩაიში 1828 წლის 10 თებერვალს დადებული საზავო ხელშეკრულებით საქართველოს ისტორიული ტერიტორია ტარბელაქანი (საინგილო) რუსეთის იმპერიას დარჩა.

1945 წლის 11 თებერვალს

საბჭოთა ჯარებმა გაანადგურეს გერმანელ ფაშისტთა ბუდაპეშტის დაჯგუფება და გაათავისუფლეს ქალაქი ბუდაპეშტი.

1942 წლის 13 თებერვალს

გამოიცა სსრკ-ის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის განკარგულება „ომის პერიოდში ქალაქის შრომისუნარიანი მოსახლეობის სანარმოებსა და მშენებლობებზე მობილიზაციის შესახებ“.

1405 წლის 18 თებერვალს

ჩინეთის წინააღმდეგ ლაშქრობისთვის გამალბული მზადების დროს, ქ. ორათში მოულოდნელად გარდაიცვალა დიდი სარდალი და დამპყრობელი თემურ ლენგი. დაკრძალულია სამარყანდში, მისთვის და მისი შთამომავლებისთვის აგებულ დიდებულ მავზოლეუმ „გურ ემირში“.

1953 წლის 21 თებერვალს

გარდაიცვალა წმინდა ექვთიმე ღვთისკაცი თაყაიშვილი. 24 თებერვალს მცირერიცხოვანმა პროცესიამ მიაცილა იგი ვაკის სასაფლაოზე. 1963 წლის 10 თებერვალს, დაბადების 100 წლისთავეზე, მისი ნეშტი დიდუბის პანთეონში გადაასვენეს, ისე რომ, კუბოც კი არ აღმოჩნდა გამოსაცვლელი, ტანსაცმელი და ფეხსაცმელიც დაცული ყოფილა. შემდეგ ექვთიმეს ნეშტი მთაწმინდაზე აასვენეს 1987 წლის 22 თებერვალს საფრანგეთიდან, ლევილიდან თბილისში ჩამოასვენეს და მეუღლის გვერდით დაასაფლავეს ნინო პოლტორაკია-თაყაიშვილის ნეშტით.

1944 წლის 23 თებერვალს

ჩატარდა ვეინახების – ჩენებისა და ინგუშების დეპორტაცია – სამშობლოდან, ჩრდილოეთ კავკასიიდან შუა აზიაში გადასახლების ჩეკისტური ოპერაცია. გაასახლეს დაახლოებით 200 ათასი ადამიანი. გასახლებას გადაურჩა საქართველოში, პანკისის ხეობაში მცხოვრები ქისტების ვეინახური ტომი. მათ ქართველებმა დააფარეს ხელი.

ახალგორის „საბაჟო“

ბიუჯეტში თუ, ფული ჯიბეში?

ოკუპირებულ ახალგორის რაიონში ეგრეთ წოდებული საბაჟო პუნქტი ამოქმედდა. დე ფაქტო ხელისუფლება ამ ტერიტორიაზე „რაზდახანის საბაჟოს“ უწოდებს. მეზობლებთან ერთად გამშვებ პუნქტზე ვეტერინარული და ფიტოსანიტარული სამსახურების წარმომადგენლებიც დგანან. დე ფაქტო ხელისუფლების გადაწყვეტილებით, ახალგორში ხორცისა და რძის პროდუქტების შეტანა აკრძალულია. ოსური მედიის მიერ გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, განბაჟებას 50 კილოგრამზე მეტი ოდენობის ტვირთი ექვემდებარება. თბილისიდან ახალგორის მიმართულებით ძირითადად სოფლის მეურნეობის პროდუქცია შედის, იქიდან კი უკვე ცხინვალის ბაზარზე სვდება. ახალგორელი სამოქალაქო აქტივისტი თამარ მეარაყიშვილი აცხადებს, რომ ახალგორელი ხელისუფლების ეგრეთ წოდებული საბაჟო პუნქტის ამოქმედებამ ცხოვრება უფრო დაამძიმა, რადგან თბილისიდან შემოტანილი პროდუქცია ამის შემდეგ უფრო ძვირდება. გარდა ამისა, ამ უზარებელი კორუფციული სქემები და ფულის დიდი ნაკადი ჯიბეებისკენ მიდის. მეარაყიშვილი ამბობს, რომ გადამზიდავებისთვის ეგრეთ წოდებულ საბაჟოზე არ არსებობს ინფორმაცია ტარიფებისა და აკრძალული თუ ნე-

ბადართული ტვირთების შესახებ და მეზობლებიც საკუთარი სურვილის მიხედვით მოქმედებენ და უკვე განბაჟებულ ტვირთებზე ქვითარსაც არ ბეჭდავენ.

წეროვანში განთავსებული ახალგორის დევნილი გამგეობის თავმჯდომარე ნუგზარ თინიკაშვილი აცხადებს, რომ ეგრეთ წოდებულ საბაჟოს გახსნამდე და მას შემდეგაც იქ შავი ფული ტრიალებდა და ადგილობრივი მესაზღვრეები და მეზობლები კორუფციაში იყვნენ ჩაფლულნი. თინიკაშვილის თქმით, ოკუპირებული ტერიტორიებისკენ ტვირთბრუნვა იმდენად გაიზარდა, რომ დე ფაქტო ხელისუფლებამ ამით შემოსავლის მიღება გადაწყვიტა, მაგრამ, მისი აზრით, ამ ფინანსების დიდი ნაწილი ისევ კონკრეტულ ჯიბეებში წავა.

საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლები ახალგორის რაიონთან ეგრეთ წოდებულ საბაჟო გამშვებ პუნქტის ამოქმედებას არაერთხელ გამოეხმაურნენ – პირველად მაშინ, როდესაც დე ფაქტო ხელისუფ-

ლების წარმომადგენლებმა იდეის დონეზე დაიწყეს საუბარი. ეს იყო გასული წლის ნოემბერში. საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილის დავით ზალკანიანის თქმით ეს არის რუსეთის კიდევ ერთი მცდელობა ოკუპირებული რეგიონები საკუთარი ეკონომიკური გავლენის სფეროში მოაქციოს.

სახელმწიფო მინისტრი შერიგებისა და სამოქალაქო თანახმობის საკითხებში ქეთევან ციხელაშვილი მიიჩნევს, რომ ეგრეთ წოდებული საბაჟო პუნქტის გახსნა ახალგორის რაიონში ლეგიტიმური ვერ იქნება, რადგან საქართველო-რუსეთის საზღვარი კავკასიონის ქედზე გადის.

ახალგორის მალაზიებში უკვე პროდუქციის გაძვირებას ელოდებიან. უფრო მეტად გაიზარდება ფასები დაბიდან ცხინვალში ჩატანილ პროდუქტებზე, რადგან ეგრეთ წოდებულ საბაჟო და არაოფიციალურ გადასახადებს ახალგორიდან ცხინვალამდე ტვირთების ტრანსპორტირების ხარჯებიც დაემატება.

გოგა აფციაური

სსოვნა

შეხიანება თენგილა ლორთქიფანიძეს

ჩემო თენგილა, თერთმეტი თებერვალი ღრმასვედნიანი მეორმოცე დღეა, რაც უშფოთველად განისვენე ძილის დროს და შენი ნათელმოსილი, მშვიდი სახე არ შერხეულა... მიუხედავად იმისა, რომ საკმაოდ ხანგრძლივად იცხოვრე ამქვეყნად და ღირსეულად იმოღვაწე, წარმოუდგენლად მძიმეა ჩვენი განშორებით გამოწვეული განცდები...

საზოგადოებრივი საქმიანობით საქართველოს კულტურის დამსახურებული მუშაკის საპატიო წოდება და ღირსების ორდენი დაიმსახურე, ხოლო პირადი ცხოვრებით – ერთსულოვანი დაფასება და სიყვარული. გარდაცვალების შემდეგაც ყველამ განსაკუთრებული პატივისცემა გამოხატა შენდამი...

გეხიანები ჩემი შენდამი მოძღვნილი ლექსის „თვალწინ მიდგას“ ამონარიდით:

„თვალწინ მიდგას წარსული,
დრო გზებით გარდასული,
სიკეთით დაღდასმული
ტანჯენარი ასული.

თვალს ხიბლავდი ყოველით,
ვით ნუკრი უცოდველი,
სათნობის მთოველი,
მგზნებარება ცხოველი“.

ჩვენი სამოცდაშვიდი წლის მეუღლეობა შეწყდა, მაგრამ შორს არ არის სამუდამოდ ერთად ყოფნის უამი... შენთვის ჩვეული მოთმინებით მელოდე...

როგორც სიცოცხლეში ყურადღებითა და სიყვარულით ჰყავდი მოსილი შენს მერაბს, შვილიშვილებს – ანასა და გვანცას, რძალს – დოდოს, ისინი ასევე ღირსეულად უკვდავოფენ შენს სსოვნას...

მშვიდად განისვენე ნათელში, საოცრად ადამიანურ თენგილა.

ბალაქტიონ ლლონტი

სანთელი

საქართველოს პარლამენტართა პალატა ღრმა მწუხარებით იუნყება, რომ გარდაიცვალა 1990-1991, 1992-1995, 1995-1999 და 1999-2004წ.წ. მოწვევის საქართველოს პარლამენტის წევრი

გიორგი (გია) შაიშაელაშვილი

და უსამძიმრებს განსვენებულის ოჯახს.

პალატის სახელით
კოზა ამირხანაშვილი

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და დიზაინის ფაკულტეტი ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს, რომ გარდაიცვალა საქართველოს დამსახურებული არქიტექტორი, პროფესორი

გიორგი (გია) შაიშაელაშვილი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ბუკინისტი იყიდის:

მე-18-მე-19 საუკუნეში გამოშვებულ წიგნებს – 1500 ლარად, საბჭოთა კავშირში გამოშვებულ ფაიფურის სტატუეტებს – 200 ლარად, ძვირად იყიდის 1945 წლამდე გამოშვებულ ჟურნალებს, მისალოც ბარათებს, გრაფიურებს, ნახატებს, ხელნაწერებს, პლაკატებს, საბავშვო წიგნებს, მოვერცხლილ ან ვერცხლის ჭურჭელს.

591-75-35-38.

კომპანია „გეოპლანტისა“ და „რენტჰაუსის“ თანამშრომლები თანაუგრძობენ ანდრო შენგელიას დედის, უსათნოესი ქალბატონის, დამსახურებული პედაგოგის, მრავალი თაობის აღმზრდელის

გუსია

ოკუჯავა-

შენგელიას

გარდაცვალების გამო.

უბელური შემთხვევა შენებლობაზე

თბილისში, ნინო ჟვანიას №10-ში მშენებარე კორპუსიდან მუშა გადმოვარდა და ადგილზე დაიღუპა. გამომიყვანა სისხლის სამართლის კოდექსის 240-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც სამთო, სამშენებლო ან სხვა სამუშაოს წარმოებისას უსაფრთხოების წესის დარღვევას გულისხმობს.

მაგთი
MAGTI

მთელი თვე
ისაუბრე შეუზღუდავად!

მარტივი 25

- ულიმიტო ზარები*
- 1000 MB ინტერნეტი
- ულიმიტო SMS

*მაგთის, ბალის, ბანის, გეოსელის, ბილაინის, მაგთი ფიქსისა და საქართველოს ნებისმიერი ფიქსირებული ქსელის აბონენტებთან.

25 52 OK

www.magticom.ge

რჩენი კარავალინი

წლის ცივ დროში რინიტი, ანუ სურდო, თითქმის ყველა ჩვენგანს ხშირად ემართება და მას ჩვეულებრივ, დიდ ყურადღებას არ ვაქცევთ, მის სიმპტომებს სხვადასხვა აბებითა და წვეთებით „ვთრგუნავთ“.

აღბათ, ბევრმა არც კი იცის, რომ არსებობს სურდოს გამომწვევი 300-ზე მეტი ვირუსი, რომლებიც „ჩვეულებრივად“ საჭირო-წვეთოვანი გზით გადაიცემა.

მედიკოსები იმასაც აცხადებენ, რომ რინიტის მკურნალობა საკმაოდ საფრთხილო და ამასთან, ერთობ არაეფექტიანი საქმეა: აქაოდა, გინდ იმკურნალე, გინდ არა, სურდო ერთ კვირაზე ადრე მაინც არ გაივლის. არადა, სურდოს აუცილებლად სერიოზულად უნდა მოეკიდოთ, რადგან მიუხედავად რინიტი შეიძლება, სერიოზულ ლორწოდაზიანებებში გადაიზარდოს, თანაც აუცილებელია გარკვეული წესების დაცვა, კერძოდ: სახიფათოა ცხვირის ძლიერად და ხმამაღლა გამოსოცვა – ამ ძალისხმევას შემდეგ ლორწო ცხვირიდან, შესაძლოა, ჰაიმორის უბებში ან შუა-ყურში მოხვდეს, რის შემდეგ ჰაიმორიტი ან ოტიტი წარმოიშვე-

ნუ შეიყრით სურდოს!

ბა. პირიქით, ცხვირის გამოსოცვა საჭიროა სიფრთხილით, ჯერ ერთი, შემდეგ კი მეორე ნესტოს გამოწმენდით. ამის გარდა, სურდოს დროს არ უნდა იხმართ ნაჭრის ცხვირსახოცები, რადგან ისინი ინფექციის ბუდეებს წარმოადგენენ. ამიტომ საჭიროა ერთჯერადების გამოყენება. კარგი შედეგი არც სისხლძარღვთა შემავიწროებელი წვეთების გამოყენებას მოჰყვება, რადგან ორგანიზმი ამ პრეპარატებს მალევე ეჩვევა და შეიძლება წარმოიშვას მედიკამენტოზური რინიტი, რომლის მოცილება საკმაოდ ძნელი საქმეა. სინამდვილეში ასეთი წვეთების გამოყენება სულ 4-5 დღის განმავლობაში შეიძლება, თანაც მხოლოდ დამლაშობით, ხოლო დღე-ღამეში ორჯერადი გამოყენებისას მხოლოდ სამი დღის მანძილზე.

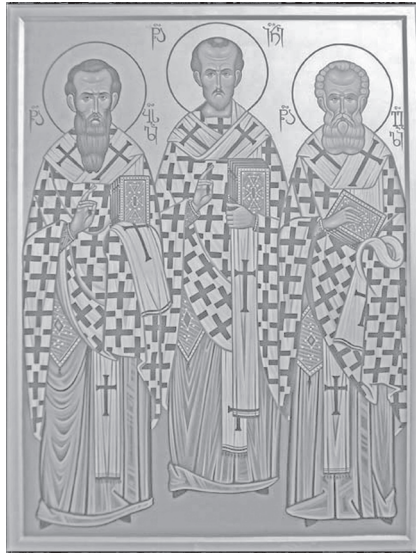

რინიტიან ბრძოლის დროს მთავარია სისწრაფე და შეტევა: პირველივე სიმპტომების წარმოშობისთანავე უმალ რეაგირებაა საჭირო. როგორც კი პირველად დაგაცემინებთ, ცხვირში ფიზიო-

ლოგიური ხსნარი, ანდა ზღვის წყალზე დამზადებული პრეპარატი ჩაისხით. ამის შემდეგ ფეხისა და ხელის აბაზანები გაიკეთეთ. ამ „შეფარულმა მანევრმა“ სისხლის ნაკადი თავიდან კიდურებისკენ უნდა „გადმოქაჩოს“, რის შედეგად სურდო შეიძლება მორჩეს, მაგრამ აქ საჭიროა სიფრთხილე: აბაზანებისთვის 5 წუთი საკმარისია, სხვა შემთხვევაში მათ შე-საძლოა, უკუეფექტი მოჰყვეს და ანთება უფრო სწრაფად განვითარდეს. იმის თქმაც შეიძლება, რომ ამ დროს ღამე არც მდოგვიანი წინდების ჩაცმა და თბილი სასმელი იქნება ურიგო! თუმცა გაცივების პრევენცია ყოველთვის ვერ ხერხდება, ამიტომ უფრო სერიოზული ხერხების გამოყენება გვიხდება ხოლმე. მათ შორის ერთ-ერთი ყველაზე ქმედითია ინჰალაცია, რა დროსაც წამალი უშუალოდ ცხვირის ლორწოვან გზებში ხვდება და თანაბრად ნაწილდება. გასათვალისწინებელია ასევე ისიც, რომ სურდოს წვეთები შესაძლოა, კუჭშიც მოხვდეს, საცხებით კი ცხვირის ღრუს ყველა ნაწილის დამუშავება შეუძლებელია. მთავარია ნიშნულზე დასრულება

ღვთისმეტყველებული

მსოფლიოს წმინდა მღვდელმთავარი ბასილი დიდი, ბრიგოლი ღმრთისმეტყველი და იოანე ოქროპირი

12 თებერვალს საქართველოს წმინდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს სამ დიდ ბურჯს სარწმუნოებისას – წმინდა ბასილი დიდს, გრიგოლი ღმრთისმეტყველს და იოანე ოქროპირს. ...ცნობილია, რომ კონსტანტინოპოლში იმხანად ცხარედ კამათობდნენ იმაზე, თუ ვისთვის მიენიჭებინათ უპირატესობა, რადგან თავიანთ მღვდელმთავართა ხსენება სხვადასხვა დღეს იყო დანუსებული. ზოგნი ამბობდნენ, ბასილი დიდი უპირატესიო, მეორენი გრიგოლი ღვთისმეტყველს მიიჩნევდნენ, სხვები კი – იოანე ოქროპირს.

ვითარება მეტისმეტად დაძაბულა, მაგრამ ღვთის ნებით სამივე მღვდელმთავარი ერთად ეჩვენა მიტროპოლიტ იოანეს და განუცხადა: „ჩვენ თანასწორები ვართ უფლის წინაშე, შეწყვიტეთ დავა, ერთ დღეს დაანესეთ ჩვენი ხსენება“.

აღსანიშნავია ისიც, რომ გრიგოლი ღმრთისმეტყველი ბასილი დიდის თანამოღვაწე იყო. ის ეკლესიის მტრებს ამარცხებდა თავისი მოძღვრული გულმოდგინებითა და პირადი ცხოვრების მაგალითით. უდიდესია ბასილი დიდის მოღვაწეობის მაღლი, ისევე როგორც მისი თანამოძმის გრიგოლი ღმრთისმეტყველისა. რაც შეეხება იოანე ოქროპირს, მას ხომ მთელი სამყარო აქებდა. მან ქრისტიანულ ეკლესიას დაუტოვა წმინდა წერილის შთაგონებული განმარტება.

გიული ლიპარტია

გასაცხივებელი ა(მ)ბები

სანიყვარულო ნარილი, პირველი კახი, ბელნიერი შემთხვევა, ლაპარაკი ძილში. Includes text and a cartoon illustration of a man with a balloon.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA. Contact information for Sakartvelo Respublika, including phone numbers and addresses.

გამოიწერეთ ან ეოველდღე იყიდეთ „საქართველოს რესპუბლიკა“ და ამით გადაარჩინეთ თქვენი გაზეთი.

Table with subscription rates for different regions: შსსოპრი პალუტის ქარსი, აჭარა, აჭარის ავტონომიური რეპუბლიკის, აჭარის ავტონომიური რეპუბლიკის, აჭარის ავტონომიური რეპუბლიკის.